

RAPORT Z WIZYTACJI (ocena programowa)

**dokonanej w dniach 16- 17 grudnia 2011 r. na kierunku „pedagogika”
prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych,
w dziedzinie nauk społecznych, w zakresie dyscypliny naukowej pedagogika,
na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim
realizowanych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej
na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Pedagogicznego
im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
oraz na poziomie studiów pierwszego stopnia
w Zamiejscowych Ośrodkach Dydaktycznych Wydziału Pedagogicznego
Nowym Sączu i Tarnowie**

**przez Zespół Oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodniczący:** dr hab. Krzysztof Szewior (członek PKA);
członkowie:

- dr hab. Bożena Matyjas (ekspert PKA);
- dr hab. Alicja Szelaąg (ekspert PKA);
- mgr Karolina Martyniak (ekspert ds. formalno – prawnych PKA);
- Marcin Gołębiowski (przedstawiciel PSRP, ekspert PKA).

Krótką informacją o wizytacji

*Należy wskazać przesłanki wizytacji (własna inicjatywa PKA, wniosek ministra, wniosek uczelni) oraz czy jest to pierwsza czy kolejna wizytacja (w tym przypadku informacje, w którym roku została przeprowadzona i jakie były jej wyniki przedstawić w **Załączniku nr 3**)*

Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku z własnej inicjatywy, tj. po upływie okresu na jaki została wydana ocena pozytywna. Szczegółowe informacje zawiera Załącznik nr 3.

Wizytacja, podobnie jak w 2006 roku, została przeprowadzona zarówno na Wydziale Pedagogicznym, jak i w jego Wydziałach Zamiejscowych w Nowym Sączu i Tarnowie. Na podstawie art. 20 ustawy z dn. 18.03.2011 r. o zmianie ustawy — Prawo o szkolnictwie wyższym oraz zgodnie z Uchwałą Senatu Nr 3/21.11.2011 z dn. 21.11.2011 r. Rektor Zarządzeniem Nr R/Z.0201-47/11 przekształcił Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Tarnowie w Wydział Zamiejscowy. Rozpocznie on funkcjonowanie od dn. 1.10.2012 r. Z informacji uzyskanych od Uczelni wynika, iż nie planuje się przekształcenia Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego w Nowym Sączu w Wydział Zamiejscowy.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny oraz przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji. Należy w tym miejscu

zwrócić uwagę na fakt, iż fragment raportu samooceny (zał. 10) odnoszący się do osób stanowiących minimum kadrowe został przygotowany niestarannie i pomimo próśb ze strony eksperta formalno-prawnego PKA w trakcie wizytacji nie został on stosownie poprawiony, co spowodowało utrudnienia w pracy Zespołu.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji.

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku formułowana przez jednostkę*

1). Ocena powiązania założonej koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku z misją Uczelni oraz ze strategią jednostki. Ocena stopnia różnorodności i innowacyjności oferty kształcenia oraz możliwości jej elastycznego kształtowania.

Wydział Pedagogiczny został utworzony na podstawie Zarządzenia Nr 1 MEN z dn. 16.01.1992 r. w sprawie zmiany struktury organizacyjnej WSP im. KEN w Krakowie. W tym samym roku powstała także „pedagogika” jako spójny kierunek, który zawarł w sobie (już jako specjalności) funkcjonujące przed 1992 r. następujące kierunki: „pedagogika ogólna”, „szkolna”, „specjalna”, „w zakresie wychowania obronnego”, „opiekuńczo-wychowawcza”, „wychowanie przedszkolne” i „nauczanie początkowe”.

Kształcenie na kierunku *pedagogika* prowadzone w Wydziale Pedagogicznym jest wypełnieniem misji Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN nieustannie realizowanej od momentu powstania. Do zadań Uczelni należy kształcenie, prowadzenie i organizowanie badań naukowych, pracy artystycznej w zakresie dziedzin wiedzy i sztuki, odpowiadających realizowanym kierunkom studiów, rozwijanie i upowszechnianie kultury narodowej, postępu społeczno - technicznego, współdziałanie w szerzeniu wiedzy w społeczeństwie, dbałość o jakość i „klimat” studiowania, właściwe wychowanie studentów z poszanowaniem należnych praw i gotowością do społecznej odpowiedzialności.

Historycznie warunkowaną misją Uniwersytetu Pedagogicznego jest przygotowywanie wysoko wykwalifikowanych nauczycieli dla polskiej oświaty oraz prowadzenie badań naukowych służących rozwojowi kultury, nauki i gospodarki. Szczególny nacisk kładzie Uczelnia na działalność dydaktyczną i naukowo-badawczą. Wydział nieustannie wzbogaca swoją ofertę edukacyjną (specjalności, przedmioty, treści kształcenia) stając się w ten sposób uczelnią społecznie odpowiedzialną i wiodącą na polskim rynku szkolnictwa wyższego. W sferze zadań leży kształcenie, doksztalcenie i doskonalenie kadry naukowo-badawczej i dydaktycznej dla placówek naukowych oraz systemu szkolnictwa wyższego i systemu oświaty, jak i przygotowywanie oraz podnoszenie kwalifikacji pracowników jednostek administracji państwowej i organów samorządowych, systemu pomocy społecznej, instytucji i organizacji międzynarodowych, mediów itp.

Aktualnie na kierunku „pedagogika” kształcenie jest realizowane w ramach następujących specjalności: *pedagogika społeczno-opiekuńcza; pedagogika społeczno-opiekuńcza z pedagogiką szkolną; pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna; wychowanie przedszkolne i opieka nad dzieckiem; doradztwo społeczne; kreowanie regionalnej polityki edukacyjnej;*

aktywizacja i praca społeczno-opiekuńcza; poradnictwo edukacyjne i zawodowe; edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień; edukacja dla bezpieczeństwa i wiedza o społeczeństwie; edukacja dla bezpieczeństwa i zarządzanie kryzysowe.

Strategia rozwoju kierunku „pedagogika” i Wydziału Pedagogicznego w zakresie procesu kształcenia związana jest przede wszystkim z elastycznym i natychmiastowym reagowaniem na zmiany zachodzące na rynku pracy i potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, które generują uruchomienie nowych specjalności (systematycznie monitorowane są zasoby informacyjne portalu <http://www.bip.krakow.pl> – zawierającego m.in. oferty pracy w Krakowie i regionie oraz www.malopolska.uw.gov.pl – zawierającego np. projekty z zakresu pomocy społecznej) oraz konsekwentnym wdrażaniem założeń Procesu Bolońskiego, szczególnie w obszarze modyfikacji programów i planów studiów, zgodnie z Europejskimi i Krajowymi Ramami Kwalifikacji. Nauczyciele akademicy, prowadzący zajęcia na kierunku „pedagogika”, systematycznie uczestniczą w spotkaniach z Zespołami Ekspertów Bolońskich (ostatnie odbyło się 12.04.2011 r. w Uniwersytecie Pedagogicznym).

2). Ocena udziału zewnętrznych i wewnętrznych interesariuszy w procesie ustalania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, poziomie i profilu studiów, w tym określenia celów i efektów kształcenia, oraz w procesie jej dostosowywania do zmieniających się potrzeb zewnętrznych i uwarunkowań wewnętrznych.

Dobłą praktyką, stosowaną od szeregu lat przez Wydział Pedagogiczny, jest włączanie w proces kreowania koncepcji kształcenia interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych.

W wielostronnym spotkaniu, które odbyło się 1.07.2011 r. udział wzięli: interesariusze wewnętrzni, tj.: przedstawiciele Senackiej Komisji Dydaktycznej UP, Senackiej Komisji ds. Procesu Bolońskiego UP, Zespół d/s opracowania koncepcji, pracownicy poszczególnych jednostek Wydziału Pedagogicznego, członek Polskiej Komisji Akredytacyjnej wchodzący w skład minimum kadrowego kierunku „pedagogika” oraz interesariusze zewnętrzni, tj.: przedstawiciele kadry kierowniczej placówek (np. oświatowych, opiekuńczych, doradztwa zawodowego, służby zdrowia), z którymi Wydział współpracuje. Na spotkaniu zaprezentowano nową koncepcję kształcenia na kierunku „pedagogika”, którą zaakceptowali wszyscy zgromadzeni. Wskazano także następujące jej wartości: „adekwatność do potrzeb rynku pracy w obszarze edukacji w województwie małopolskim, zgodność z najnowszymi osiągnięciami teorii i praktyki pedagogicznej, spójność, przejrzystość i uporządkowany charakter dokumentu”.

Z drugiej strony jednak niektórzy interesariusze wewnętrzni, jak np. studenci, nie wykazują zainteresowania udziałem w procesie ustalania koncepcji kształcenia, o czym świadczy m.in. permanentna nieobecność przedstawicieli studentów wchodzących w skład Rady Wydziału Pedagogicznego na jej posiedzeniach (na 14 przejranych list obecności studenci pojawili się tylko na 3 posiedzeniach, w tym w 2 przypadkach były to tylko 2 osoby z 6 powołanych przedstawicieli).

Gama interesariuszy zewnętrznych jest bardzo bogata i wynika z faktu rozległych kontaktów Uczelni, z podejmowanych działań edukacyjnych, promocyjnych oraz szczerego uznania w środowisku lokalnym i regionalnym. Działania te mają zróżnicowany charakter, od zinstytucjonalizowanych do prywatnych wynikających z organizacji wystaw, koncertów,

meetingów, *akademii i małych uniwersytetów*, patronatu. Bez wątpienia ważnym sposobem komunikacji z otoczeniem jest stałe realizowanie praktyk zawodowych oraz kontakty z absolwentami UP będącymi aktywnymi nauczycielami w placówkach opiekuńczych i oświatowych. Są oni w tym momencie ważnym ogniwem oceny jakości kształcenia i podejmowanych w Uczelni działań edukacyjnych. Ponadto UP jest bardzo aktywny na polu szkoleń i inicjowania działań o charakterze naukowym, np. projekty, analiza wyników prac dyplomowych na potrzeby edukacyjne, regularne spotkania z dyrektorami szkół i innych placówek właściwych dla kształcenia specjalnościowego.

Ważnym i cenionym w Uczelni sposobem pozyskiwania wiedzy o potrzebach edukacyjnych jest stały kontakt ze studentami, ankieta ewaluacyjna, wspólne badania naukowe i uczestnictwo w konferencjach oraz projekty badawcze realizowane w ramach seminariów dyplomowych. W Uczelni niezwykle aktywnie działają koła naukowe. Ich liczba oraz różnorodność pozostają cennym uzupełnieniem wyzwań intelektualnych i są, obok stałej modyfikacji treści zajęć dydaktycznych, potwierdzeniem optymalizacji efektów kształcenia.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego - wyróżniająca

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Uczelnia w sposób wyróżniający spełnia wymóg powiązania założonej koncepcji kształcenia z misją i strategią jednostki. Oferta edukacyjna w postaci specjalności, przedmiotów i treści kształcenia jest bardzo bogata i w pełni zaspakaja potrzeby studentów. Jest także należyta z punktu widzenia tożsamości kierunku studiów i wyzwań pedagogiczno – edukacyjnych.

2. Uczelnia w sposób wyróżniający spełnia wymóg udziału interesariuszy w procesie ustalania koncepcji kształcenia, jej realizacji i ewaluacji. Ma on charakter stałego kontaktu i realnego oddziaływania. Należy pozytywnie ocenić działalność Wydziału Pedagogicznego w zakresie włączania w proces kreowania koncepcji kształcenia na kierunku „pedagogika” zarówno interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Jednakże należy zwrócić większą uwagę na udział studentów w tym procesie.

¹-nie dotyczy kształcenia rozpoczętego w okresie poprzedzającym wprowadzenie profili kształcenia;

²- lub jednostki międzyuczelnianej, jednostki wspólnej, jednostki organizacyjnej związku uczelni lub kilku podstawowych jednostek uczelni w przypadku, gdy wspólnie prowadzą kształcenie na ocenianym kierunku;

³- według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie;

* - numeracja punktów odpowiada numerom *kryteriów głównych*, a podpunktów – numerom *kryteriów szczegółowych* określonym w Części I Załącznika do Statutu PKA pt. Kryteria oceny programowej.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

1) *Ocena zgodności założonych celów oraz specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia dla ocenianego kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu kształcenia z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (wzorcowymi efektami kształcenia albo celami i efektami kształcenia wskazanymi w standardach kształcenia, w tym standardach kształcenia nauczycieli, określonych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego), a także z koncepcją rozwoju kierunku. Ocena spójności specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia. W przypadku profilu praktycznego ocena*

obejmuje stopień uwzględnienia wymagań organizacji zawodowych umożliwiających nabycie uprawnień do wykonywania zawodu oraz zakres wpływu absolwentów i przedstawicieli pracodawców w formułowaniu efektów kształcenia, a w odniesieniu do profilu ogólnoakademickiego – wymagań formułowanych dla obszaru nauk⁴, z którego kierunku się wywodzi. Ocena możliwości osiągnięcia ogólnych i specyficznych efektów kształcenia poprzez realizację celów i szczegółowych efektów kształcenia dla modułów kształcenia (poszczególnych przedmiotów, grup przedmiotów) oraz praktyk zawodowych (o ile są przewidziane w programie studiów). Ocena dostępności opisu założonych efektów kształcenia czy i w jaki sposób opis efektów kształcenia jest publikowany.

Opracowany i stosowany opis celów i efektów kształcenia na kierunku pedagogika nawiązuje do misji Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN, określonej w Statucie UP (z dn. 29 maja 2006 roku – paragraf 5, punkt 2). Wynika z niej, iż do podstawowych zadań Uczelni należy: kształcenie studentów i doktorantów, prowadzenie i organizowanie badań naukowych, a także pracy artystycznej w zakresie dziedzin wiedzy i sztuki, odpowiadającym realizowanym w uczelni kierunkom, kształcenie w celu aktualizacji wiedzy ogólnej i specjalistycznej osób posiadających tytuł zawodowy, przygotowanie kandydatów do samodzielnej pracy naukowej i dydaktycznej oraz działalności twórczej, rozwijanie i upowszechnianie kultury narodowej oraz postępu technicznego, a także współdziałanie w szerzeniu wiedzy w społeczeństwie, dbałość o zdrowie i rozwój fizyczny studentów, wychowanie studentów w duchu poszanowania praw człowieka, patriotyzmu, demokracji oraz odpowiedzialności za losy społeczeństwa i państwa, podejmowanie starań, aby w środowisku akademickim panował szacunek dla prawa i sumiennej pracy oraz atmosfera wzajemnej życzliwości, działalność na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych.

Uczelnia posiada profil nauczycielski a zatem jej misją w tym obszarze jest przygotowanie wysoko wykwalifikowanych nauczycieli dla polskiej oświaty oraz prowadzenie badań naukowych służących rozwojowi edukacji narodowej. Szczególny nacisk kładzie się tutaj na działalność dydaktyczną i naukowo-badawczą, która ma służyć specjalistycznemu i pedagogicznemu kształceniu i doskonaleniu nauczycieli. Nieustannie modyfikuje i poszerza ofertę nauczycielskich studiów wyższych i podyplomowych. Należy także podkreślić, iż odpowiadając na zapotrzebowanie rynku pracy i wychodząc naprzeciw coraz to nowym wyzwaniom edukacyjnym stawianym polskim uczelniom, Uniwersytet stara się wzbogacać swoją ofertę dydaktyczną także o specjalności i kierunki nauczycielskie.

W skład podstawowych zadań edukacyjnych wchodzi następujące: kształcenie, doksztalcanie i doskonalenie zarówno kadry naukowo-badawczej, naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej dla placówek naukowych oraz systemu szkolnictwa wyższego i systemu oświaty, jak i przygotowanie oraz podnoszenie kwalifikacji pracowników jednostek administracji państwowej i organów samorządowych, systemu pomocy społecznej, instytucji i organizacji międzynarodowych, mediów, itp.

Uniwersytet formułuje swoją misję także w oparciu o nowe wyzwania i potrzeby, wynikające z przemian społeczno-ustrojowych, dokonujących się w Europie procesów integracyjnych zwłaszcza w kształtowaniu się społeczeństwa otwartego i informacyjnego. Cenną inicjatywą Wydziału Pedagogicznego jest powołanie Uniwersytetu Dzieci i Rodziców oraz udział w Radzie Naukowej i prowadzenie zajęć w Uniwersytecie Trzeciego Wieku.

Przedstawiona misja Uczelni implikuje koncepcję kształcenia na kierunku pedagogika. Ma ono charakter teoretyczno-praktyczny, co oznacza, że treści kształcenia, wychodząc od wiedzy ogólnej i systematycznej, ujmowane są w kontekście szerokiej praktyki pedagogicznej z uwzględnieniem nauczania i wychowania w różnorodnych placówkach edukacyjnych. Kierunek i prowadzone na Wydziale specjalności stanowią próbę sprostania wyzwaniom związanym z aktualnymi zmianami w systemie edukacji.

Cele kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz ich efekty dla kierunku pedagogika wynikają z misji Uczelni, profilu kształcenia wpływającego z Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (cele i efekty kształcenia wskazane w standardach kształcenia, w tym standardach kształcenia nauczycieli) oraz koncepcją rozwoju kierunku. Szczegółowo przedstawia się to następująco.

Celem kształcenia na studiach pierwszego stopnia jest dostarczenie wiedzy ogólnopedagogicznej, historyczno-filozoficznej, socjologicznej i psychologicznej umożliwiającej absolwentowi elastyczne dostosowanie się do potrzeb rynku pracy. Będzie on przygotowany do pełnienia roli zawodowej zgodnej z wybraną specjalnością, co pozwoli mu na podjęcie pracy w szkolnictwie (po ukończeniu specjalności nauczycielskiej, zgodnie ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela – Rozporządzenie MENiS z dn. 7 września 2004 roku w sprawie standardów kształcenia nauczycieli), w placówkach oświatowo-wychowawczych, poradniach specjalistycznych, a także młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, instytucjach profilaktyki społecznej. Absolwent po ukończeniu trzyletnich studiów pierwszego stopnia kierunku pedagogika będzie przygotowany do pracy na różnych płaszczyznach i w różnych obszarach działalności edukacyjnej, w różnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, animacji kultury, pomocy społecznej, w szkołach i placówkach oświatowych, poradniach specjalistycznych, w państwowej i samorządowej administracji, różnych pedagogicznych służbach społecznych, a także w instytucjach profilaktyki społecznej i wymiaru sprawiedliwości. Istotnym czynnikiem wzbogacającym pedagogiczne kompetencje absolwentów są specjalności, które wyraźnie konkretyzują kwalifikacje pedagogiczne i zawodowe absolwentów. Każdy absolwent będzie więc wyposażony zgodnie z własnym wyborem w szczegółowe kompetencje zawodowe w zakresie jednej ze specjalności: pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, wychowanie przedszkolne i opieka nad dzieckiem, społeczno-opiekuńcza z pedagogiką szkolną, doradztwo społeczne, edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień, edukacja dla bezpieczeństwa i wiedza o społeczeństwie. Absolwent ponadto będzie znał język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy; niezależnie od specjalności opanuje podstawy informatyki oraz umiejętności wykorzystania komputera w kreowaniu i prowadzeniu procesów edukacyjnych; będzie także przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.

Cele i efekty kształcenia na kierunku pedagogika, w odniesieniu do poszczególnych specjalności na studiach pierwszego stopnia zostały opracowane poprawnie. Specyficzne i szczegółowe efekty kształcenia są spójne.

Celem kształcenia na studiach drugiego stopnia jest dostarczenie pogłębionej i rozszerzonej wiedzy o charakterze interdyscyplinarnym, zorientowanej na konkretną specjalność pedagogiczną (przedszkolna i wczesnoszkolna, przedszkolna, wczesnoszkolna, aktywizacja i praca społeczno-opiekuńcza, poradnictwo edukacyjne i zawodowe, edukacja dla

bezpieczeństwa i wiedza o społeczeństwie, edukacja dla bezpieczeństwa i zarządzanie kryzysowe), umożliwiającej przyszłemu absolwentowi elastyczne dostosowanie się do potrzeb rynku pracy. Absolwent posiada wiedzę z zakresu podstawowych dyscyplin humanistycznych i społecznych zorientowaną na rozumienie zjawisk społecznych ze szczególnym uwzględnieniem szeroko interpretowanych dziedzin wychowania. Nabywa umiejętności przewartościowywania oraz oceny kontekstu społecznego i osobowego z perspektywy różnych koncepcji teoretycznych, jak również interpretacji zjawisk. Postrzega własną tożsamość zawodową poprzez pryzmat wiedzy teoretycznej. Absolwent nabywa w trakcie nauki umiejętności prowadzenia badań naukowych, działalności prospołecznej oraz samodoskonalenia. Po ukończeniu studiów magisterskich absolwent otrzymuje dyplom magistra pedagogiki, dysponując rzetelnym przygotowaniem akademickim o charakterze teoretycznym. Jest przygotowany do twórczej aktywności w różnych obszarach działań edukacyjnych, samodzielnego planowania indywidualnej ścieżki rozwoju zawodowego oraz podejmowania kierowniczych ról w placówkach oświatowych; jest także przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia.

Cele i efekty kształcenia na kierunku pedagogika, w odniesieniu do poszczególnych specjalności na studiach drugiego stopnia zostały opracowane poprawnie. Spójne są także specyficzne i szczegółowe efekty kształcenia na prowadzonych na studiach drugiego stopnia specjalnościach.

Osiąganie ogólnych i specyficznych efektów kształcenia zostało sprzężone z modułami kształcenia – grupami przedmiotów podstawowych, kierunkowych i specjalnościowych oraz praktykami pedagogicznymi. Poprawnie, tj. zgodnie z celami i efektami kształcenia realizowany jest np. moduł specjalnościowy na specjalności: przedszkolna i wczesnoszkolna (1040 godzin na studiach pierwszego stopnia stacjonarnych oraz 707 godzin na studiach niestacjonarnych). Przedmioty te ujęte są w następujące moduły: teoretyczne podstawy pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, stymulacja rozwoju dziecka, diagnoza pedagogiczna dziecka, metodyka pracy z dzieckiem, rozwój osobowy nauczyciela. Kształcenie specjalnościowe obejmuje także praktyki (dydaktyczną nieciągłą w przedszkolu, dydaktyczną nieciągłą w klasach I-III, praktykę zawodową pedagogiczną w przedszkolu, praktykę zawodową pedagogiczną w klasach I-III).

Analiza ogólnych i specyficznych efektów kształcenia dla danego poziomu studiów (I i II stopnia) konkretnej specjalności wskazuje, iż zostały one sprzężone (są zgodne) z modułami kształcenia w ramach grupy przedmiotów podstawowych, kierunkowych i specjalnościowych. Cele i efekty kształcenia znajdują także odzwierciedlenie w praktykach pedagogicznych (liczba godzin w każdym przypadku jest prawidłowa, zróżnicowana w odniesieniu do specjalności nauczycielskich i nienauczycielskich). Studenci Wydziału Pedagogicznego realizują następujące rodzaje praktyk pedagogicznych: praktyki wychowawcze, praktyki asystenckie (wprowadzające), praktyki specjalistyczne. Praktyki mogą być realizowane w formie: praktyk ciągłych i praktyk nieciągłych (śródrocznych).

Regulamin praktyk, system ich kontroli i realizacji, warunki zaliczenia reguluje Zarządzenie nr R-28/2008 Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dn. 3.12.2008 roku w sprawie: bezpośredniego nadzoru merytorycznego nad organizacją i realizacją obowiązkowych praktyk studenckich, który sprawuje nadzór merytoryczny i organizacyjny nad przebiegiem praktyk w poszczególnych jednostkach

Wydziału oraz Uchwała Nr 27/WP/2009 Rady Wydziału z dn. 20 listopada 2009 w sprawie: zatwierdzenia regulaminu praktyk na Wydziale Pedagogicznym. Za realizację praktyk studenckich związanych z realizowaniem przedmiotów zgodnie z planem i tokiem studiów danej specjalności odpowiedzialny jest Opiekun praktyk z ramienia Uczelni. Za realizację praktyk w placówce odpowiada Zakładowy Opiekun Praktyk, wskazany przez Dyrektora Placówki.

Efektom uczestnictwa studentów w praktykach pedagogicznych jest uzyskanie przez nich orientacji i określonych kompetencji związanych z: 1) wychowaniem, 2) nauczaniem oraz 3) działaniami pomocowymi i 4) strukturą organizacyjną: przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponad gimnazjalnych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, instytucji oświatowych (np. bibliotek) oraz instytucji pomocy społecznej. Praktyki studentów pełnią funkcje poznawcze, sprawnościowe, integracyjne, osobotwórcze.

Efekty kształcenia dla studiów pierwszego stopnia mają profil praktyczny, uwzględniają nabycie uprawnień do wykonywania zawodu.

Efekty kształcenia dla poszczególnych specjalności (studia pierwszego i drugiego stopnia, tryb stacjonarny i niestacjonarny) są publikowane (dostępne) na stronach internetowych poszczególnych jednostek prowadzących specjalności. Znajdują się one w menu głównym w zakładce „dla studenta”. Zainteresowane osoby mogą pobrać pliki tekstowe zawierające opis efektów kształcenia – tabele skonstruowane zostały w oparciu o podział na wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne dla poszczególnych przedmiotów.

2). Ocena czy efekty kształcenia są sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na opracowanie przejrzystego systemu ich weryfikacji.

Efekty kształcenia sformułowane są zrozumiale dla danego poziomu studiów i konkretnej specjalności. Dotyczą grupy przedmiotów podstawowych, kierunkowych i specjalnościowych. Zostały one pogrupowane w działy: wiedza, przedmioty realizowane w module, metody dydaktyczne dla modułu i efektu WUK oraz zakładane efekty kształcenia. Kształcenie odpowiada holistycznemu ujmowaniu jednostki ludzkiej oraz środowiska, w którym żyje, pracuje i rozwija się. Treści poszczególnych przedmiotów opracowane zostały w oparciu o wytyczne MNiSW dotyczące standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków kształcenia a zakładane efekty w odniesieniu do efektów kształcenia opisanych w Krajowych Ramach Kwalifikacji i efektami kształcenia wynikającymi z sytuacji na rynku pracy.

Tak sformułowane cele i efekty kształcenia pozwalają na opracowanie przejrzystego sposobu ich weryfikacji.

Zdaniem studentów obecnych na spotkaniu z przedstawicielami zespołu wizytującego, przygotowany program kształcenia dla kierunku pedagogika zapewnia studentom realizację założonych efektów kształcenia. Dzięki wprowadzeniu różnorodnych form zajęć zarówno o charakterze teoretycznym, jak i praktycznym studenci mają możliwość zdobycia odpowiedniej wiedzy, kompetencji jak i umiejętności praktycznych niezbędnych do podjęcia pracy pedagoga. Większość zajęć prowadzonych jest w sposób atrakcyjny, zakres materiału realizowany podczas zajęć odpowiada tematyce ćwiczeń, a wprowadzone metody egzaminacyjne mają na celu weryfikację uzyskanych efektów kształcenia.

3) Analiza i ocena systemu weryfikacji efektów kształcenia, w tym:

-objęcia tym systemem wszystkich kategorii efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne), oraz wszystkich etapów kształcenia; - możliwości zmierzenia i oceny efektów kształcenia na poszczególnych jego etapach, prawidłowości ustalonych procedur, metod (dobór do ocenianego kryterium) i ocen, ze szczególnym uwzględnieniem procesu dyplomowania; - standaryzacji wymagań, zapewnienia przejrzystości i obiektywizmu formułowania ocen; -w przypadku prowadzenia kształcenia na odległość: czy weryfikacja uzyskanych efektów kształcenia prowadzona jest na bieżąco, tj. co najmniej z równą częstotliwością jak na studiach prowadzonych w uczelni w sposób tradycyjny i pozwala na ich porównanie z zakładanymi efektami kształcenia, oraz czy zaliczenia i egzaminy kończące zajęcia dydaktyczne z przedmiotu są prowadzone w siedzibie uczelni

Procedura określania efektów kształcenia dla kierunku „pedagogika” oraz monitorowania sposobów ich realizacji jest wieloetapowa i obejmuje efekty kształcenia i sposoby ich weryfikacji dla przedmiotów: 1) podstawowych i kierunkowych, 2) poszerzających wiedzę ogólną, 3) specjalnościowych i praktyk.

Prace w tym zakresie prowadzone były do tej pory w zespole składającym się z najbardziej doświadczonych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku, zaś od 28.11.2011 r. (zgodnie z Uchwałą Rady Wydziału Pedagogicznego Nr 26/WP/2011) pieczę sprawował będzie Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Zarządzenie Nr R/Z. 0201 – 45/2011 Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego z listopada 2011 roku w sprawie prac nad wprowadzeniem KRK określa termin ich zakończenia na miesiące marzec / maj bieżącego roku.

Wieloletnie doświadczenia dydaktyczne oraz wyniki prac badawczych pracowników Wydziału związane z kreowaniem procesu kształcenia, generują konkretne rozwiązania, m.in.:

- każdorazowe włączenie przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych (przede wszystkim pracowników placówek zatrudniających absolwentów Uczelni) w tworzenie i korektę planów i programów studiów;
- systematyczne prowadzenie ewaluacji i autoewaluacji prowadzonych zajęć – w tym celu wykorzystywane są ankiety studentów (oceniających zajęcia na swojej specjalności) oraz (w ubiegłym roku akademickim wprowadzone po raz pierwszy przez Biuro Karier Studenckich) ankiety absolwentów - wskazują one, iż satysfakcja absolwentów jest dosyć wysoka. Uwagi krytyczne stały się przedmiotem analizy Rad Instytutów i Katedr, w celu wyeliminowania usterek i udoskonalenia procesu kształcenia;
- autorskie metody ewaluowania zajęć, wypracowane przez poszczególnych pracowników;
- tworzenie w placówkach, w których realizowane są praktyki studenckie, zespołów nauczycieli i pracowników ćwiczeniowych, składających się z absolwentów UP.

Mechanizmem służącym eliminowaniu potencjalnych zjawisk o charakterze patologicznym (w tym przede wszystkim plagiatów) jest składanie przez studentów piszących prace dyplomowe stosownych oświadczeń. W najbliższym czasie zostanie także zakupiony program plagiat.pl.

Efekty kształcenia dla kierunku „pedagogika” dostępne są na stronie internetowej Wydziału Pedagogicznego. Znajdują się one w menu głównym w zakładce „dydaktyka”.

(<http://www.wp.up.krakow.pl/index.php?page=dydaktyka&subpage=efektyksztalcenia>).

Zainteresowane osoby mogą pobrać pliki tekstowe zawierające opis efektów kształcenia – tabele skonstruowane zostały w oparciu o podział na wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne dla poszczególnych przedmiotów.

Weryfikacja zakładanych efektów kształcenia powstała w oparciu o Uchwałę art. 66 ustawy z dn. 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późniejszymi zmianami) oraz uchwałę Senatu Uczelni z dn. 20 grudnia 1999 roku, z dn. 22 czerwca 2009 roku i 5 października 2009 roku. Na Wydziale Pedagogicznym UP zostały wprowadzone Zasady wewnętrznego systemu jakości kształcenia (Zarządzenie Rektora z dn. 30 listopada 2009 roku). Zarządzenia te stanowią podstawę wielu instrumentów służących kształtowaniu „kultury jakości” na Wydziale Pedagogicznym: 1) analizy kadry naukowo-dydaktycznej, 2) okresowych przeglądów i oceny planów studiów oraz programów nauczania, 3) okresowych ocen kadry dydaktycznej, ankietyzacji studentów (Załącznik IV) i hospitacji zajęć (Załącznik II). Integralnym elementem systemu oceny jakości kształcenia są także: Zasady i standaryzacja kryteriów oceny pracowników Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. W 2009 roku uchwałami Rady Instytutów/Katedr powołane zostały zespoły ds. monitorowania jakości kształcenia, a Rada Wydziału raz w roku omawia kwestię doskonalenia jakości kształcenia. Od 31 maja 2011 roku prace te koordynuje Senacka Komisja ds. Jakości Kształcenia.

Na Wydziale funkcjonuje procedura monitorowania jakości zmian w planach i programach kształcenia (Zarządzenie Rektora UP-25/2009): propozycje zmian są gromadzone i opracowywane przez Zespoły powoływane przez Rady Instytutów/Katedr, następnie omawiane i przekazywane do zaopiniowania przez Radę Wydziału, a po jej zatwierdzeniu wprowadzane przez zespoły odpowiedzialne za aktualizację planów i programów kształcenia. W 2009 roku Rady Instytutów/Katedr poszczególnych jednostek powołały zespoły ds. monitorowania jakości kształcenia pod kątem zgodności planów i programów kursów z obowiązującymi standardami, punktami ECTS, a w ostatnich latach – właściwego odniesienia do Krajowych Ram Kwalifikacji i deskryptorów dla obszarów nauki. Powyższe zespoły monitorują i wdrażają zasady wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia w jednostkach i wykorzystują uzyskane wyniki analiz do stałego doskonalenia procesu dydaktycznego.

W procedurach badania jakości istotną rolę odgrywają studenci, którzy swoje uwagi dotyczące organizacji uczelni i zajęć dydaktycznych wyrażają w anonimowych ankietach (ewaluacyjnych, Absolwenta). Ocenione ankiety ewaluacyjne zawierały odpowiedź na postawione pytania i ich wynik korespondował z oceną hospitacyjną. Do oceny jakości efektów kształcenia należą także hospitacje (raz na trzy lata) przez bezpośrednich przełożonych. Prowadzone są także hospitacje koleżeńskie – pracownicy samodzielni zapraszają na swoje zajęcia specjalistów ze swojej dziedziny przy założeniu, iż osoba dokonująca hospitacji zajęć posiada stopień naukowy co najmniej równy hospitowanemu nauczycielowi akademickiemu. Za przeprowadzenie hospitacji odpowiadają bezpośredni przełożeni pracownika, a wnioski z hospitacji są analizowane podczas zebrań Zakładów i Katedr.

Efekty kształcenia to także sposób oceniania prac zaliczeniowych, egzaminów i innych form weryfikowania osiągniętych przedmiotów. Na Wydziale Pedagogicznym UP jest on

uzależniony od specyfiki danego przedmiotu (może to być egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie w formie pisemnej lub ustnej). System weryfikacji efektów kształcenia dotyczy także praktyk – polega na konfrontowaniu zakładanych celów i przewidywanych do realizacji zadań zawartych w instrukcjach praktyk właściwych dla danego kierunku i specjalności z aktywnością i osiągnięciami studenta.

Procedura dyplomowania (Uchwała RWP Nr 22 z 2009 roku) obejmuje dwa integralnie związane ze sobą elementy: seminarium dyplomowe oraz egzamin dyplomowy – zarówno na studiach pierwszego stopnia, jak i drugiego stopnia. Egzamin dyplomowy, obejmujący wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu treści kształcenia na kierunku pedagogika, stanowi zwieńczenie pracy studenta, a jednocześnie weryfikację zakładanych efektów kształcenia (w obszarach możliwych do zweryfikowania). Tematyka prac dyplomowych jest zróżnicowana, zgodna z kierunkiem studiów i specjalnościami na jakich studiują studenci. W chwili obecnej realizowane są zadania wynikające z Zarządzenia Nr R/Z.0201-44/2011 Rektora UP im. KEN w Krakowie z dn. 22.11.2011 r. w sprawie: struktury jakości kształcenia w Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie. Na posiedzeniu Rady Wydziału Pedagogicznego w dniu 28.11.2011 r. zatwierdzony został skład, powołanego przez Dziekana, Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Sposób oceniania prac zaliczeniowych, egzaminów i innych form weryfikowania osiągniętych efektów kształcenia uzależniony jest od specyfiki przedmiotu. Jeżeli przedmiot nie kończy się egzaminem, to jego zaliczenie uzyskuje się na podstawie: sprawdzianów/testów wiadomości i umiejętności i oceny kompetencji społecznych, aktywności na zajęciach i udziału w dyskusji, przygotowania projektów indywidualnych lub grupowych, opracowania referatu, eseju lub prezentacji multimedialnej, opracowania scenariuszy zajęć z dziećmi, recenzji artykułu (książki, programu, podręcznika) o treści zgodnej z treścią kursu, analizy prac dzieci, analizy programów, projektów rocznego/tygodniowego planu pracy dydaktyczno-wychowawczej, opracowania materiałów do zajęć lub narzędzi diagnozy pedagogicznej.

Ponadto w przypadku zajęć praktycznych w szkole, przedszkolu, żłobku lub innej instytucji podstawą zaliczenia są poprawnie zaprojektowane i przeprowadzone zajęcia dydaktyczno-wychowawcze lub opiekuńcze, protokoły z hospitowanych zajęć, sprawozdania z odbytych praktyk. Jeżeli w planie studiów przewidziany jest egzamin z danego przedmiotu, to prowadzony jest on w formie pisemnej albo ustnej albo zarówno w formie pisemnej, jak i ustnej. Na ocenę końcową składa się wówczas: albo w 100% ocena uzyskana na egzaminie; albo ocena z egzaminu stanowi część oceny końcowej. W drugim przypadku dodatkowymi komponentami oceny są zazwyczaj kryteria uzyskania zaliczenia przedmiotu nie kończącego się egzaminem.

System weryfikacji uzyskanych efektów kształcenia w zakresie praktyk, opiera się na konfrontowaniu zakładanych celów i przewidzianych do realizacji zadań zawartych w instrukcjach praktyk właściwych dla danego kierunku i specjalności z aktywnością i osiągnięciami studenta odbywającego praktykę w placówce. Bezpośrednie sprawdzenie tych efektów dokonywane jest i potwierdzone stosowną opinią przez opiekuna z ramienia placówki, następnie opiekuna z ramienia uczelni. W sposób pośredni późniejsza weryfikacja zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odbywa się w trakcie kolejnych zajęć w uczelni, w szczególności tych o charakterze metodycznym.

Procedura dyplomowania, obowiązująca na Wydziale Pedagogicznym, została uchwalona przez Radę Wydziału na posiedzeniu w dniu 22.09.2009 r. (Uchwała Nr 22/WP/ 2009). Proces dyplomowania obejmuje dwa integralnie ze sobą związane elementy: seminarium dyplomowe oraz egzamin dyplomowy – zarówno na studiach pierwszego, jak drugiego stopnia. Formalne aspekty tych dwu elementów zostały określone na podstawie punktu VII. i VIII. Regulaminu Studiów. Egzamin dyplomowy, obejmujący wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu treści kształcenia na kierunku pedagogika, stanowi zwieńczenie pracy studenta, a jednocześnie weryfikację zakładanych efektów kształcenia w obszarach możliwych do zdiagnozowania. Naturalną weryfikacją wszystkich efektów kształcenia, czyli wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, jest kariera zawodowa absolwenta.

Na Wydziale Pedagogicznym UP istnieją możliwości zmierzenia i oceny efektów kształcenia na poszczególnych jego etapach. Procedura określania efektów kształcenia dla kierunku pedagogika oraz monitorowania sposobów ich realizacji jest wieloetapowa, dotyczy przedmiotów podstawowych i kierunkowych, przedmiotów poszerzających wiedzę ogólną oraz przedmiotów specjalnościowych i praktyk. W procedurze weryfikacji efektów kształcenia uczestniczy/nadzoruje Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (Uchwała RW Nr 26/WP/2011), który proponuje następujące rozwiązania: włączanie przedstawicieli, interesariuszy zewnętrznych w tworzenie i korektę planów i programów studiów, systematyczne prowadzenie ewaluacji i autoewaluacji prowadzonych zajęć oraz ankiety absolwentów, autorskie metody ewaluowania zajęć, wypracowane przez poszczególnych pracowników, tworzenie w placówkach, w których realizowane są praktyki studenckie, zespołów nauczycieli i pracowników ćwiczeniowych, składających się z absolwentów.

Zdaniem studentów wizytowana jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia. Studenci są informowani o zasadach zaliczenia przedmiotów. Formy egzaminów, przeprowadzanych przez specjalistów, zapewniają obiektywną weryfikację zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Studenci zgodnie stwierdzili, że wprowadzone metody dydaktyczne (indywidualne i grupowe prace projektowe, dyskusje, seminaria) zapewniają rozwój twórczego myślenia oraz wykreowanie określonych kompetencji społecznych. Uważają również, że najlepszym sposobem weryfikacji zdobytej wiedzy są praktyki zawodowe. Część studentów zwróciła jednak uwagę na częściowe powielanie się zakresu materiału realizowanego na zajęciach prowadzonych na różnych poziomach kształcenia. Ich zdaniem zajęcia realizowane na różnych etapach kształcenia powinny zapewniać osiągnięcie różnych efektów kształcenia, podnosząc poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Studenci mają zapewniony odpowiedni dostęp do informacji na temat stosowanego systemu oceny efektów kształcenia. Na stronie internetowej Instytutu Pedagogiki dostępne są informacje dotyczące efektów kształcenia dla kierunku pedagogika, wykazy obowiązujących zaliczeń i egzaminów oraz harmonogramy prowadzonych zajęć.

Mechanizmem służącym eliminowaniu potencjalnych zjawisk o charakterze patologicznym (w tym przede wszystkim plagiatów) jest składanie przez studentów piszących prace dyplomowe stosownych oświadczeń. Uczelnia/Wydział zamierza kupić w najbliższym czasie program plagiat.pl.

Oglądowi poddano losowo wybrane karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły zaliczenia przedmiotu. *Należy stosować wyłącznie nazwy zgodne z § 11 ust. 1 pkt. 1*

rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów: „protokoły zaliczenia przedmiotu”.

W wybranych losowo teczkach absolwentów znajdują się wymagane dokumenty związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego. Analiza dyplomów i suplementów oraz protokołów egzaminu dyplomowego wykazała, że sporządza się je w zasadzie poprawnie. *Należy stosować wyłącznie nazwy zgodne z § 12 ust. 1 ww. rozporządzenia: „protokoły egzaminu dyplomowego”.*

Teczkę akt osobowych studenta (razem z pracą dyplomową) przechowuje się w archiwum uczelni przez okres 50 lat (zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia). Zanimteczka trafi do archiwum przez okres jednego roku przechowywana jest w Dziekanacie Wydziału.

- analiza skali i przyczyn odsiewu

Najczęstszym powodem skreślenia z listy studentów były: nie podjęcie studiów, nie złożenie w terminie pracy dyplomowej, brak postępów w nauce – nie zaliczenie semestru lub roku w określonym terminie, a także nie wniesienie opłat związanych z odbywaniem studiów. Jeśli chodzi o skalę i przyczynę odsiewu przedstawia się to następująco: odpad na studiach pierwszego i drugiego stopnia wynosi od kilku do kilkunastu procent w odniesieniu do ogólnej liczby absolwentów.

Studia pierwszego stopnia – stacjonarne				
Rok studiów	I rok 2008/2009	II rok 2009/2010	III rok 2010/2011	251 absolwentów
Odpad	44	14	11	
Studia pierwszego stopnia – niestacjonarne				
Rok studiów	I rok 2008/2009	II rok 2009/2010	III rok 2010/2011	299 Absolwentów
Odpad	75	21	29	
Studia drugiego stopnia – stacjonarne				
Rok studiów	I rok 2008/2009	II rok 2009/2010	III rok 2010/2011	124 absolwentów
Odpad	-	7	6	
Studia drugiego stopnia – niestacjonarne				
Rok studiów	I rok 2008/2009	II rok 2009/2010	III rok 2010/2011	259 absolwentów
Odpad	5	20	11	

-ocena dostępności informacji na temat stosowanego systemu oceny efektów kształcenia.

Efekty kształcenia dla kierunku „pedagogika” oraz wyniki z ich osiągania i ewaluacji są dostępne na stronie internetowej Wydziału Pedagogicznego.

Jakość kształcenia podlega kolegialnemu procesowi opracowania, zarządzania i kontroli. Zachowana jest jawność procedur i ogłaszania wyników jakości kształcenia w sposób tradycyjny i elektroniczny.

Podczas spotkania z zespołem wizytującym studenci zgodnie stwierdzili, iż władze wizytowanej jednostki podejmują działania mające na celu poinformowanie ich o wprowadzanym systemie badania losów absolwentów. Deklaracje uczestnictwa studentów w programie proabsolwenckim dostępne są zarówno w Biurze Promocji i Karier Uniwersytetu Pedagogicznego, jak również na stronie internetowej Uczelni. Większość studentów deklaruje chęć uczestnictwa w programie monitoringu losów zawodowych absolwentów. Ich zdaniem zebrane informacje pozwolą władzom wizytowanej jednostki na dookreślenie jakiego wsparcia w procesie kształcenia studentów powinna udzielać uczelnia aby lepiej przygotować absolwentów do podjęcia pracy zawodowej.

4). Ocena procedur i mechanizmów umożliwiających badanie losów (karier) absolwentów oraz dostosowanie efektów kształcenia do oczekiwań absolwentów ocenianego kierunku studiów i otoczenia społeczno-gospodarczego (w tym rynku pracy), a także stopnia zaangażowania (wpływu) przedstawicieli tych interesariuszy na kształtowanie struktury efektów kształcenia. Analiza efektywności działalności prowadzonej przez uczelnię/jednostkę w tym zakresie.

Z analizy treści dokumentów i przeprowadzonych rozmów wynika, że efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji są dostosowywane do oczekiwań absolwentów ocenianego kierunku studiów/specjalności (wykorzystywana jest tutaj między innymi ankieta Absolwenta), regionu/rynku pracy i współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Uczelnia reaguje elastycznie i natychmiastowo na charakterystykę rynku zatrudnienia i potrzeby społeczne, które generują przygotowanie i uruchomienie nowych specjalności oraz systematycznie wdraża założenia Procesu Bolońskiego, szczególnie w obszarze modyfikacji programów i planów studiów, zgodnie z Europejskimi i Krajowymi Ramami Kwalifikacji. Dobrą praktyką jest włączanie w proces kreowania koncepcji kształcenia na kierunku pedagogika wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy. W spotkaniach biorą udział przedstawiciele Senackiej Komisji Dydaktycznej UP, Senackiej Komisji ds. Procesu Bolońskiego UP, eksperci PAKA, przedstawiciele MNiSW oraz przedstawiciele kadry kierowniczej, a także pracownicy placówek (np. oświatowych, opiekuńczych, doradztwa zawodowego, służby zdrowia), z którymi Wydział współpracuje.

Efektywność kształcenia przejawia się ponadto w losach zawodowych absolwentów. Współpraca z tzw. szkołami (placówkami ćwiczeń i innymi instytucjami edukacyjnymi, opiekuńczo-wychowawczymi, socjalnymi itd.) wskazuje, iż znaleźli w nich zatrudnienie absolwenci Wydziału Pedagogicznego UP. Efekty kształcenia są także weryfikowane poprzez możliwości zatrudnienia studentów dzięki Biuru Karier Studenckich.

Wizytowana jednostka podjęła działania mające na celu zebranie danych na temat losów zawodowych absolwentów kierunku. Obecnie, jednostka jest na etapie zbierania, wypełnionych przez studentów ostatnich lat studiów, deklaracji dotyczących udziału w badaniach losów absolwentów Uniwersytetu Pedagogicznego. Poprzez dobrowolnie wypełnioną deklarację, student wyraża chęć uczestnictwa w systemie monitoringu losów zawodowych absolwentów. Zainicjowana w 2011 roku procedura mająca na celu zebranie jak największej liczby danych kontaktowych absolwentów, przyczyni się do wprowadzenia systemu monitoringu losów absolwentów wizytowanego kierunku. Według informacji uzyskanych od pracownika jednostki odpowiedzialnej za wdrożenie systemu

proabsolwenckiego, pełne uruchomienie systemu ankietyzacji absolwentów nastąpi w przeciągu 2 lat. Wizytowana jednostka jest na etapie przygotowywania wewnętrznych uregulowań oraz dokumentacji dotyczącej systemu absolwenckiego. Według przekazanych informacji monitoring będzie prowadzony głównie za pośrednictwem ankiet wysyłanych zarówno drogą elektroniczną, jak i przeprowadzanych drogą telefoniczną. Cyklicznie przeprowadzane badania losów zawodowych absolwentów mają dostarczyć władzom wizytowanej jednostki informacji dotyczących przydatności zdobytej podczas studiów wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych w podjętej przez absolwentów pracy zawodowej. System monitoringu będzie miał również na celu zbadanie czy absolwenci kierunku podejmują pracę zgodną z profilem i poziomem wykształcenia. Pozyskane informacje pozwolą na zweryfikowanie programów kształcenia oraz dopasowanie oferty kształcenia zarówno do potrzeb studentów jak i przyszłych pracodawców. Opracowane wyniki badania losów zawodowych absolwentów zostaną przekazane zarówno władzom uczelni, jak również zostaną przedłożone pod obrady zespołów ds. zapewniania jakości kształcenia.

Dodatkowo na wizytowanej jednostce przeprowadzane są badania ankietowe absolwentów mające na celu zebranie opinii absolwentów na temat realizacji procesu dydaktycznego oraz oceny ogólnego poziomu satysfakcji z ukończonych studiów. Zebrane informacje przekazywane są właściwym dyrektorom Instytutów oraz władzom Wydziału.

Uczelnia „śledzi” losy absolwentów w sposób pośredni ale niezmiernie efektywny. Kształcą pracowników oświatowych i dla placówek opiekuńczo – wychowawczych głównie województwa i południowego regionu Polski. Pozostaje z nimi w stałym kontakcie poprzez system praktyk studenckich, konferencje naukowe, seminaria, studia podyplomowe, kursy specjalnościowe. Prowadzi nad nimi badania naukowe, przez co jest na bieżąco poinformowana o przydatności kształcenia. Zmiany programu nauczania, dokonywane także przy udziale interesariuszy, poświadczają fakt włączania opinii byłych studentów w działania podnoszące jakość kształcenia.

⁴ użyte określenia: obszar nauki, dziedzina i dyscyplina naukowa, stopień i tytuł naukowy, działalność naukowo-badawcza, dorobek naukowy, oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny i dyscypliny artystyczne stopień i tytuł w zakresie sztuki, oraz działalność artystyczną i dorobek artystyczny.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Prace dyplomowe pisane w Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie mieszczą się w zakresie studiowanego kierunku oraz specjalności. Ich merytoryczna i warsztatowa strona jest utrzymana na dobrym i bardzo dobrym poziomie. Uczelnia troszczy się o przestrzeganie przez studentów zasad etyki i przepisów prawa autorskiego.

Przy dokonywaniu oceny prac dyplomowych (odnotowywanej w recenzjach prac) należałoby zadbać o wnikliwsze oceny zawartości merytorycznej prac. W niektórych recenzjach prac stwierdzono bowiem jedynie odnotowanie przez oceniających zawartości pracy, a nie jej rzeczywistą ocenę pod kątem teoretycznej, metodologicznej oraz analitycznej poprawności, a więc wskazanie walorów i mankamentów pracy i de facto zweryfikowanie osiągnięcia zadeklarowanych efektów kształcenia.

5) W przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń, jeśli poprzednio były sformułowane, lub efektów działań naprawczych, a także ocenić proces rozwoju kierunku.

Przy poprzednich ocenach jakości kształcenia nie było uwag odnoszących się powyższych standardów.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego - wyróżniająca.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Założone cele i efekty kształcenia dla kierunku i poziomu pozostają zgodne z KRK i ustawodawstwem krajowym oraz tożsamością dyscypliny naukowej. Ponadto powstały przy współdziałaniu środowiska akademickiego i społeczności zawodowych i regionalnej. Pozwoliło to wypracować najbardziej optymalny program kształcenia, który przy współdziałaniu praktyków (i w ramach realizacji studenckich praktyk zawodowych) daje przesłanki bycia w pełni zrealizowanym.

2) Efekty kształcenia zostały sformułowane dla poziomu studiów i specjalności. Dotyczą całości treści kształcenia i odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw. Zostały także właściwie usytuowane w modułach, których układ jest spójny i logiczny i holistycznie ujmuje człowieka. Cele i efekty kształcenia pozwalają na opracowanie przejrzystego sposobu ich weryfikacji.

3) Procedura określania efektów kształcenia oraz monitorowania sposobów ich realizacji jest wieloetapowa i obejmuje wszystkie należne płaszczyzny występujące po stronie uczelni, nauczycieli akademickich i studentów. Efekty kształcenia mierzone są na poszczególnych etapach procesu kształcenia prawidłowo pod względem merytorycznym i proceduralnym. Proces dyplomowania dowodzi wysokiej jakości kształcenia i troski o kształtowanie właściwych postaw. Wymagania są zestandaryzowane i bazują na przepisach prawa oraz uregulowaniach wewnętrznych uczelni. Odsiew studentów jest warunkowany wieloczynnikowo i mieści się w polskiej rzeczywistości.

4) Efekty kształcenia są dostosowywane do potrzeb studiujących na kierunku i specjalności oraz potrzeb rynku pracy. Są one wypracowywane we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi (przy słabym zaangażowaniu studentów). Uczelnia jest bardzo elastyczna i wprowadza do koncepcji kształcenia elementy podnoszące edukacyjną konkurencyjność własną i studentów. Jednostka podjęła działania służące w sposób profesjonalny i reprezentatywny śledzeniu losów zawodowych absolwentów kierunku. Dodatkowo przeprowadza badania ankietowe i wykorzystuje je w zarządzaniu dydaktyką.

3. Program studiów a możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

1). Ocena czy realizowany program studiów umożliwi osiągnięcie każdego z określonych celów oraz ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. W przypadku kształcenia nauczycieli oraz kierunków, dla których określone zostały standardy kształcenia – również ocena spełnienia wymagań odpowiednich standardów; Czy plany i programy zostały przyjęte zgodnie z przyjętym w uczelni systemem? - ocena czasu trwania kształcenia,

prawidłowości doboru treści kształcenia, form zajęć dydaktycznych i metod kształcenia w celu osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla każdego przedmiotu/modułu, w tym modułu przedmiotów do wyboru, danego poziomu kwalifikacji. W przypadku wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległość ocena czy kształcenie, którego celem jest zdobycie umiejętności praktycznych, odbywa się w warunkach rzeczywistych, z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów;

- ocena prawidłowości określenia nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia – ogólnych, specyficznych i szczegółowych (dla kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu, modułu przedmiotów i poszczególnych przedmiotów). Ocena zgodności przyjętej punktacji ECTS z przepisami ustalającymi podstawowe wymagania w tym zakresie, w przypadku kształcenia nauczycieli i kierunków, dla których ustalono standardy kształcenia – również zgodności z odpowiednimi standardami. Ocena sposobu wykorzystania możliwości stworzonych przez ten system w indywidualizowaniu procesu kształcenia, w tym poprzez wymianę międzyuczelnianą, międzynarodową;
- ocena prawidłowości: sekwencji przedmiotów i modułów określonej w planie i programie studiów poszczególnych poziomów kwalifikacji;
- ocena spójności programu i wymiaru praktyk studenckich, terminu ich realizacji oraz doboru miejsc, w których się odbywają, z celami i efektami kształcenia określonymi dla tych praktyk. Ocena systemu kontroli i zaliczania praktyk;
- ocena organizacji procesu kształcenia realizowanego w ramach poszczególnych form kształcenia przewidzianych dla danego kierunku, poziomu i profilu studiów w kontekście możliwości osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia. Prawidłowość organizacji kształcenia w ZOD, jeżeli taki ośrodek funkcjonuje w ramach jednostki. Ocena prawidłowości doboru form realizacji zajęć dydaktycznych z przedmiotów tworzących moduł praktyczny (zajęcia praktyczne, w tym w środowisku pracy) do założonych efektów kształcenia;
- ocena możliwości indywidualizacji procesu kształcenia studentów wybitnie uzdolnionych, studentów niepełnosprawnych.

Zgodnie z § 56 ust. 1 lit. b) Statutu Uczelni: „do kompetencji rady wydziału należy w szczególności: uchwalanie planów i programów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych zgodnie z wytycznymi ustalonymi przez senat Uczelni, po zasięgnięciu opinii właściwego organu samorządu”.

Zgodnie z Uchwałą Senatu Nr 2/2.03.2009 z dn. 2.03.2009 r. w sprawie: wytycznych dla rad wydziałów dotyczących uchwalania planów studiów i programów nauczania oraz Zarządzeniem Rektora R-6/2009 z dn. 24.03.2009 r. w tej samej sprawie, Rada Wydziału Pedagogicznego uchwaliła: koncepcję kształcenia, sylwetki absolwenta oraz program studiów dla kierunku „pedagogika” pierwszego i drugiego stopnia według efektów kształcenia (zgodnie z ERK i KRK), np. program został zatwierdzony w terminie wskazanym w § 3 ust. 1 ww. Zarządzenia (Uchwała Nr 14/WP/2011 RW z dn. 8.07.2011 r.), zgodnie z § 3 ust. 4 program odnosi się do każdej specjalności prowadzonej na kierunku „pedagogika”. Następnie Rada Wydziału podjęła uchwałę (Nr 21/WP/2011 RW z dn. 28.11.2011 r.) w sprawie: zasad konstruowania planów i programów studiów zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego oraz wzorcowymi efektami kształcenia, która zawiera informacje o konieczności dostosowania planów i programów studiów dla kierunku „pedagogika”, zatwierdzonych dn. 8.07.2011 r., do tych dwóch rozporządzeń. Proces dostosowywania programów jest nadal w toku, a przewidywany termin zakończenia prac to maj 2012 r.

Natomiast na podstawie Zarządzenia Rektora UP (R - 25/2009 z dn. 30.11.2009 r.) obowiązuje następująca procedura monitorowania jakości zmian w planach i programach kształcenia: propozycje zmian są gromadzone i opracowywane przez zespoły powoływane przez Rady Instytutów / Katedr, następnie omawiane i przekazywane do zaopiniowania przez Radę Wydziału, a po zatwierdzeniu przez Radę Wydziału wprowadzane przez zespoły odpowiedzialne za aktualizację planów i programów kształcenia. W związku z powyższymi wytycznymi w roku 2009 Rady Instytutów i Katedr poszczególnych jednostek powołały zespoły ds. monitorowania jakości kształcenia pod kątem zgodności planów i programów kursów z obowiązującymi standardami, punktami ECTS, a w ostatnich latach – właściwego odniesienia do Krajowych Ram Kwalifikacji i deskryptorów dla obszarów nauki. Powyższe zespoły monitorują i wdrażają „zasady wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia” w jednostkach i wykorzystują uzyskane wyniki analiz do stałego doskonalenia procesu dydaktycznego zapewniając tym samym właściwość wyceny obciążeń pracą studenta.

W toku kolejnych prac nad tym zagadnieniem, dn. 21.11.2011 r. Senat podjął Uchwałę Nr 4/21.11.2011 z w sprawie: wytycznych dotyczących planów studiów i programów kształcenia, które stanowią podstawę do stworzenia wewnętrznych regulacji dotyczących konstruowania planów studiów i programów kształcenia oraz organizacji dydaktyki, w której określił m.in. wzór karty programu studiów, wzór planu studiów i wzór karty kursu. Programy studiów zawarte w Raporcie samooceny stwarzają możliwość realizacji ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia, a także w aspekcie uzyskania zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Tezę tę potwierdza także analiza programów na specjalnościach nauczycielskich. Szczegółowo zagadnienie to przedstawia się następująco.

Programy kształcenia na kierunku pedagogika w UP złożone są z dwóch części: pierwsza zawiera informacje na temat struktury kształcenia w zakresie przedmiotów podstawowych, kierunkowych i poszerzających wiedzę ogólną (oparcie na Rozporządzeniu MNiSW z dn. 12 lipca 2007 roku, załącznik nr 78 w sprawie standardów kształcenia na poszczególnych kierunkach). Część druga to prezentacja struktury programów w zakresie przedmiotów specjalnościowych i praktyk, właściwych dla poszczególnych specjalności – w tych elementach podział na moduły oraz przyporządkowanie punktów ECTS warunkowane są specyfiką specjalności oraz faktycznym nakładem pracy studenta. Treści poszczególnych modułów przedmiotowych w zakresie przygotowania specjalnościowego opracowane zostały w oparciu o sformułowane cele ogólne. Cele te – w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych – skonstruowane zostały w taki sposób, aby korespondowały z efektami kształcenia opisanymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji oraz efektami kształcenia wynikającymi z sytuacji na rynku pracy. Ta druga grupa efektów opracowywana jest w oparciu o ciągłą analizę rynku pracy, obejmującą śledzenie ścieżki rozwoju zawodowego absolwentów, monitorowanie otwierających się przed osobami wykonującymi zawody, do których przygotowani są absolwenci.

Dzięki podejmowaniu tych wysiłków przedmioty specjalnościowe realizowane na kierunku pedagogika zachowują wewnętrzną spójność pomiędzy celami, treściami kształcenia oraz efektami kształcenia. Odpowiadają także potrzebom indywidualizacji procesu kształcenia z punktu widzenia studenta i rynku pracy.

Uzyskiwanie zamierzonych efektów kształcenia wymaga stosowania szeregu metod dydaktycznych oraz form pracy. Ich istotne zróżnicowanie zwiększa prawdopodobieństwo

pełnej realizacji założonych efektów kształcenia, gdyż odpowiada na potrzeby studentów reprezentujących odmienne style uczenia się. Zaproponowane metody dydaktyczne (podające, problemowe, eksponujące, praktyczne), za pomocą których realizowane są treści danego przedmiotu oraz efekty kształcenia są na tyle różnorodne, iż pozwalają osiągnąć oczekiwane efekty. Ponadto różnorodne formy pracy gwarantują rozwój twórczej, aktywnej postawy, kompetencji społecznych i komunikacyjnych (z grupy przedmiotów specjalnościowych) realizowane są w ośrodkach pracy tj. w żłobkach, przedszkolach, szkołach, domach dziecka, domach pomocy społecznej, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, animacji kultury, poradniach specjalistycznych, także w instytucjach profilaktyki społecznej i wymiaru sprawiedliwości.

Zakładane cele kształcenia (ogólne, specyficzne i szczegółowe) są skorelowane z czasem trwania kształcenia na kierunku pedagogika na Wydziale Pedagogicznym UP. Studia stacjonarne pierwszego stopnia trwają sześć semestrów, w czasie których studenci zdobywają 180 pkt ECTS i obejmują na poszczególnych specjalnościach następującą łączną liczbę godzin:

- pedagogika przedszkolna – 2139 (semestr I – 247, II – 290, III-370, IV – 490, V - 425, VI – 317)
- wychowanie przedszkolne i opieka nad dzieckiem – 2083 (semestr I – 247, II – 280, III-365, IV – 421, V - 460, VI – 310)
- społeczno-opiekuńcza z pedagogiką szkolną – 1805 (semestr I – 240, II – 275, III-340, IV – 375, V - 300, VI – 275)
- doradztwo społeczne – 1800 (semestr I – 285, II – 290, III-310, IV – 345, V - 300, VI – 270)
- edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień – 1810 (semestr I – 254, II – 280, III-365, IV – 360, V - 300, VI – 260)
- edukacja dla bezpieczeństwa i wiedza o społeczeństwie – 2002 (semestr I – 292, II – 355, III-320, IV – 365, V - 372, VI – 298).

Studia niestacjonarne licencjackie trwają trzy lata, w czasie których studenci zdobywają 180 pkt ECTS i obejmują dla konkretnej specjalności następującą, łączną liczbę godzin:

- przedszkolna i wczesnoszkolna – 1706
- społeczno-opiekuńcza z pedagogiką szkolną - 1132
- edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień – 1142
- doradztwo społeczne – 1130
- edukacja dla bezpieczeństwa i wiedza o społeczeństwie – 1557.

Zakładane cele kształcenia realizowane są poprzez praktyki przypisane danej specjalności:

- dla specjalności: pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna – 201 godzin – 18 pkt. ECTS (zarówno na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych)
- dla specjalności: wychowanie przedszkolne i opieka nad dzieckiem – 200 godzin – 16 pkt. ECTS
- dla specjalności: społeczno-opiekuńcza z pedagogiką szkolną – 180 godzin – 12 pkt. ECTS
- dla specjalności: doradztwo społeczne – 180 godzin – 12 pkt. ECTS
- dla specjalności: edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień – 180 godzin – 12 pkt. ECTS
- dla specjalności: edukacja dla bezpieczeństwa i wiedza o społeczeństwie – 192 godziny – 16 pkt. ECTS.

Studia stacjonarne magisterskie trwają cztery semestry, w czasie których studenci zdobywają 120 pkt ECTS i obejmują następującą, łączną liczbę godzin:

- przedszkolna i wczesnoszkolna – 938 (semestr I – 266, II – 200, III-231, IV – 241)
- przedszkolna – 960 (semestr I – 240, II – 205, III-230, IV – 285)

- wczesnoszkolna – 939 (semestr I – 240, II – 200, III-230, IV – 269)
- aktywizacja i praca społeczno-opiekuńcza – 800 (semestr I – 195, II – 210, III-215, IV – 180)
- poradnictwo edukacyjne i zawodowe – 800 (semestr I – 225, II – 210, III-210, IV – 155)
- edukacja dla bezpieczeństwa i wiedza o społeczeństwie – 895 (semestr I – 250, II – 220, III-215, IV – 195)
- edukacja dla bezpieczeństwa i zarządzanie kryzysowe – 805 (semestr I – 200, II – 205, III-230, IV – 170).

Studia niestacjonarne II stopnia trwają dwa lata, w czasie których studenci zdobywają 120 pkt ECTS i obejmują następującą liczbę godzin:

- przedszkolna i wczesnoszkolna – 760
- aktywizacja i praca społeczno-opiekuńcza – 540
- poradnictwo edukacyjne i zawodowe – 545
- edukacja dla bezpieczeństwa i wiedza o społeczeństwie – 685
- edukacja dla bezpieczeństwa i zarządzanie kryzysowe – 641.

Program studiów – zarówno stacjonarnych i niestacjonarnych przewiduje praktyki, które realizowane są na poszczególnych specjalnościach. Liczba godzin wynika z planów i programów studiów, jest ona prawidłowa. Zasadniczym celem praktyk jest kształcenie kompetencji praktycznych studentów w zakresie działań pedagogicznych i pomocowych umożliwiających nabywanie doświadczeń związanych z funkcjonowaniem systemu oświaty i wychowania, specyfika placówek edukacyjnych, rehabilitacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz innych zakładów pracy zgodnych z profilem realizowanych specjalności. Niezbędnym warunkiem zrealizowania założonych celów praktyk jest samodzielne przeprowadzenie przez studenta przynajmniej 30% zaplanowanej liczby godzin. Studenci realizują następujące rodzaje praktyk pedagogicznych: praktyki wychowawcze, praktyki asystenckie (wprowadzające), praktyki specjalistyczne. Oględziny dokumentacji praktyk studenckich potwierdziły właściwość ich prowadzenia w sensie dokumentalnym i formalno-prawnym oraz realizacji zakładanych efektów kształcenia.

System punktacji ECTS umożliwia studentom indywidualizację kształcenia, 30% pkt. ECTS mogą uzyskać poprzez wybór kursów (w ramach ogólnej liczby pkt. ECTS dla kierunku pedagogika):

- w grupie przedmiotów specjalnościowych – w zależności od specjalności od 60 do 70 pkt. ECTS
- wybór lektoratu języka obcego – 5 pkt. ECTS
- wybór zajęć z wychowania fizycznego – 2 pkt. ECTS
- wybór konserwatorium pedagogicznego – 2 pkt. ECTS.

Zaliczenie semestru następuje w momencie uzyskania przez studentów 30 pkt. ECTS (60 pkt na zaliczenie roku w odniesieniu do studentów studiów niestacjonarnych). Jeden punkt odpowiada 30 godzinom pracy studenta – zarówno w czasie zajęć dydaktycznych, jak i pracy własnej. System punktacji ECTS umożliwia studentom studiowanie w uczelniach zagranicznych (program ERASMUS).

Kształcenie, jego organizacja, zakładane cele i efekty kształcenia: ogólne i szczegółowe, programy studiów, przedmioty i moduły przedmiotów, system praktyk są także poprawne w ZOD w Nowym Sączu i Tarnowie. Potwierdziła to dokumentacja studiów oraz rozmowy ze studentami. Jednakże studenci z ZOD wskazywali na utrudnienie i wzrost kosztów studiów z

powodu konieczności przyjazdu do Krakowa w celach dydaktycznych (niektórych zajęć) oraz załatwiania spraw administracyjnych.

Uczelnia praktykuje zestandaryzowane metody indywidualizacji procesu kształcenia, które obejmują wybór specjalności, poszczególnych przedmiotów i modułów kształcenia, zajęcia w językach obcych, wybór seminarium dyplomowego czy podjęcie studiów poza RP w ramach programów wymiany studenckiej. Studenci UP podejmują kształcenie także na drugim kierunku studiów. Te ostatnie inicjatywy są w szczególności przeznaczone dla studentów osiągających ponad przeciętne wyniki w nauce.

W odniesieniu do studiów osób niepełnosprawnych Wydział zapewnia dogodne warunki do nauki pod względem infrastruktury i samego procesu dydaktycznego. Wsparcie w nauce obejmuje: pomoc tłumaczy języka migowego, asystenta osoby niepełnosprawnej, dostosowanie materiałów dydaktycznych, specjalistyczne lektoraty języka polskiego i obcego, kursy języka polskiego migowego, kurs orientacji w przestrzeni dla osób niewidomych, wsparcie psychologiczne, organizację warsztatów i szkoleń w zakresie umiejętności interpersonalnych, współpracę z zewnętrznymi podmiotami w zakresie poradnictwa zawodowego, organizację spotkań i wyjazdów integracyjno-rehabilitacyjno-szkoleniowych, warsztaty, współredagowanie Krakowskiego Semestralniaka Studentów Niepełnosprawnych, współpracę z „Konspektem” – pismem UP, współpracę w ramach porozumień w innych uczelniach krakowskimi, coroczną konferencję Krakowskich Dni Integracji, dostosowywanie Mediateki i wypożyczeń sprzętu specjalistycznego (dyktafony, dzwonki).

Obsługę tych studentów przy wsparciu pracowników etatowych i studentów uznać należy za wzorcową.

W planach rozwojowych uczelni jest dostosowanie procesu dydaktycznego do nowych potrzeb społecznych dot. nauczania na odległość. Uczelnia e-kształcenie rozumie jako technologiczne wsparcie tradycyjnego procesu dydaktycznego, kształcenie hybrydowe i nauczanie zdalne. Dokumentem ramowym jest *Uchwała Senatu Uczelni z września dot. strategii e-Kształcenie...*, wskazuje się w niej zadania w obszarze: infrastruktury, informatyzacji obiektu i obsługi studentów, dydaktycznym polegającym na wdrożeniu do „rzeczywistości dydaktycznej” nowych form zajęć (formy kształcenia mieszane i zdalne), opracowania i wdrożenia systemu rozliczania i wynagradzania nauczycieli, opracowania i wdrożenia systemu zaliczania przez studentów zajęć w formie zdalnej i mieszanej, opracowania i wdrożenia systemu technologicznego wsparcia dla nauczycieli i studentów, rozwijania i upowszechniania metod, form i technik kształcenia i doskonalenia. Uczelnia w ww. dokumencie wskazuje osoby/struktury odpowiedzialne za te prace oraz wyznacza harmonogram prac na lata 2011 - 2015.

2) *Ocena, czy zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość.*

Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość - w Uczelni w Krakowie i w ZOD w Nowym Sączu oraz w Tarnowie. Analiza w/w dowodzi, że zakładane efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych są możliwe do osiągnięcia na studiach pierwszego i drugiego stopnia.

Cele i efekty kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku pedagogika (grupa przedmiotów podstawowych i kierunkowych).

Cele kształcenia	Moduł/przedmioty	Metody dydaktyczne	Formy zajęć	Zakładane efekty kształcenia
Wiedza Uzupełnienie wiedzy studenta o wiadomości dot. samokształcenia, zastosowania nowoczesnych technologii informacyjnych i etyki zawodowej, komunikowania się w języku ojczystym i obcym oraz biologicznych, kulturowych uwarunkowań funkcjonowania człowieka.	Przedmioty poszerzające wiedzę ogólną: Podstawy samokształcenia Technologia informacyjna Media w edukacji Komunikacja interpersonalna Emisja i higiena głosu Języki obce Biomedyczne podstawy rozwoju Wychowanie fizyczne Animacja kultury Polityka społeczna Etyka zawodowa z elementami ochrony własności intelektualnej Konserwatorium pedagogiczne	Wykład monograficzny Wykład konwersatoryjny Wykład problemowy Wykład konwencjonalny Wykład kursowy Praca z tekstem Praca z materiałami źródłowymi Referat Prelekcja Autoprezentacja	Wykłady Ćwiczenia Konserwatoria	Wiedza Dysponuje podstawową wiedzą o procesie samokształcenia i autoewaluacji - Zna nowoczesne technologie informacyjne i rolę mediów w edukacji - Ma wiedzę pozwalającą na komunikowanie się w jęz. ojczystym i obcym - Interpretuje biologiczne i kulturowe aspekty funkcjonowania człowieka w biegu życia.

Cele kształcenia	Moduł /przedmioty	Metody dydaktyczne	Formy zajęć	Zakładane efekty kształcenia
Umiejętności Wykształcenie u studentów umiejętności diagnozowania problemów psychologiczno-pedagogicznych jednostek i podejmowania stosownych działań zaradczych.	Diagnoza pedagogiczna dziecka Praca badawcza nauczyciela Diagnoza pedagogiczna i analogiczne przedmioty na wszystkich specjalnościach	Dyskusja kapeluszuowa Dyskusja plebiscytowa Dyskusja alternatywna Dyskusja łańcuchowa Gry dydaktyczne Burza mózgów Metoda symulacyjna Metoda sytuacyjna Metoda biograficzna Mikronauczanie Metoda projektów	Warsztaty Laboratoria Seminaria Konsultacje indywidualne E-learning	- Posługuje się metodami i technikami efektywnymi dla procesów samokształceniowych i autoewaluacyjnych - Wykorzystuje technologie informacyjne w procesie edukacji własnej i innych - Skutecznie porozumiewa się z innymi osobami i grupami w języku ojczystym i obcym - Potrafi wykorzystać wiedzę o biologicznych i kulturowych aspektach funkcjonowania człowieka

Cele kształcenia	Moduł /przedmioty	Metody dydaktyczne	Formy zajęć	Zakładane efekty kształcenia
Kompetencje Przygotowanie studentów do nawiązywania i podtrzymywania poprawnych relacji interpersonalnych w różnych sytuacjach i względem różnych problemów	Poradnictwo i metodyka pracy doradcy społecznego, Pedagogika rodziny i andragogika, Społeczno-prawny kontekst poradnictwa, Edukacja Obywatelska, Edukacja europejska, Konwersatorium pedagogiczne/kulturowe konteksty edukacji, Społeczno-prawny kontekst poradnictwa i analogiczne przedmioty na wszystkich specjalnościach	Metoda zadaniowa Metoda analizy przypadków Metoda ćwiczeniowa Pomiar Pokaz Opis Socjodrama Metoda warsztatowa Metody interaktywne przy wykorzystaniu ICT Metoda problemowa Metody oparte na badaniu	Warsztaty Laboratoria Seminaria Konsultacje indywidualne E-learning	Kompetencje - Jest świadomy znaczenia całościowego samokształcenia i doskonalenia - Przejawia zachowania asertywne wobec zagrożeń wynikających z postępu cywilizacyjnego - Jest otwarty na kontakty i komunikowanie się z innymi - Angażuje się w działania na rzecz biologicznego i kulturowego rozwoju jednostki i grup społecznych - Jest świadomy znaczenia zachowywania się w sposób profesjonalny i etyczny.

3). W przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany i ich efekty, odnieść się do stopnia realizacji sformułowanych poprzednio zaleceń, lub efektów działań naprawczych, a także ocenić proces zmian programu studiów w aspekcie rozwoju kierunku.

W poprzedniej oceny jakości kształcenia nie wskazano uwag odnoszących się do jakości kształcenia.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego – wyróżniająca.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Analiza programów studiów w odniesieniu do kierunku, poziomu i form studiów a także modułów przedmiotów i poszczególnych przedmiotów oraz przypisanych im punktów ECTS, w tym programów i wymiaru praktyk studenckich, terminu ich realizacji oraz doboru miejsc, w których się odbywają dowodzi, że zakładane cele i efekty kształcenia są spójne, umożliwiają osiągnięcie ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.
- 2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość i są możliwe do osiągnięcia i realizacji zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia w obydwu formach kształcenia.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zrealizowania celów edukacyjnych programu studiów

1). Ocena czy struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów oraz ich liczba umożliwiają osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia.

Na ocenianym kierunku zajęcia dydaktyczne realizuje następująca liczba nauczycieli akademickich:

- na studiach I stopnia 148 nauczycieli akademickich – 5 profesorów , 21 dr. hab., 70 dr. oraz 52 mgr.;
- na studiach II stopnia 94 nauczycieli akademickich – 4 profesorów, 18 dr. hab., 45 dr., oraz 27 mgr.

Dla 106 nauczycieli akademickich Uniwersytet Pedagogiczny jest podstawowym miejscem pracy, z tego 74 prowadzi zajęcia na ocenianym kierunku studiów i wchodzi do minimum kadrowego.

Dla 3 osób Uniwersytet Pedagogiczny jest dodatkowym miejscem pracy i osoby te prowadzą zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów.

Do zasobów kadrowych zaliczono ponadto 55 pracowników nie będących nauczycielami akademickim, z tego 47 prowadzi zajęcia na ocenianym kierunku studiów.

Nauczyciele akademicy, realizujący zajęcia dydaktyczne, reprezentują następujące obszary nauki: nauki społeczne – pedagogika (146 naucz.), pedagogika specjalna (1 naucz.), psychologia (14 naucz.), socjologia (13 naucz.), nauki o bezpieczeństwie (4 naucz.), nauki o obronności (2 naucz.), nauki o polityce (2 naucz.); nauki prawne – prawo (4 naucz.); nauki humanistyczne – językoznawstwo (6 naucz.), filozofia (18 naucz.), historia (9 naucz.); nauki przyrodnicze – biologia (3 naucz.); sztuka – sztuki plastyczne (9 naucz.), sztuki muzyczne (8 naucz.), sztuki teatralne (2 naucz.); nauki medyczne – medycyna (1 naucz.).

Zważywszy na reprezentowane przez nauczycieli akademickich obszary nauki oraz właściwe dla nich dziedziny nauki i dyscypliny, a także odpowiednio na liczebność kadry dydaktycznej należy stwierdzić, iż gwarantuje ona realizację założonych celów i efektów kształcenia, a więc przyjętej w uczelni koncepcji kształcenia.

Zakres kierunku studiów na poziomie studiów licencjackich tworzą: 3 osoby z tytułem profesora, 9 – doktorów habilitowanych i 35 doktorów. Na studiach magisterskich odpowiednio: 3 profesorów, 8 doktorów habilitowanych i 24 osoby ze stopniem naukowym doktora. Dziedziny pokrewne są reprezentowane w następującym składzie: na studiach licencjackich jedna osoba z tytułem profesora, 8 osób ze stopniem naukowym doktora habilitowanego i 7 ze stopniem doktora. Na poziomie magisterskim do minimum kadrowego wchodzi: jeden profesor, 4 doktorów habilitowanych i 4 doktorów.

Przydział do zakresu i dziedziny został dokonany na podstawie obszarów i dziedzin nauk.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. minimum kadrowe. Cz. II. pozostali nauczyciele akademicy.

2). Ocena spełnienia przez nauczycieli akademickich wymienionych w minimum kadrowym warunków określonych w przepisach prawa (w tym posiadanie odpowiednich kwalifikacji naukowych i dorobku w danym obszarze wiedzy lub doświadczenia zawodowego, pensum dydaktyczne, wymiar czasu pracy, a w przypadku studiów na poziomie magisterskim/drugiego stopnia - podstawowe miejsce pracy, nie przekroczenie limitu minimum kadrowych, złożenie oświadczenia dotyczącego zaliczenia do minimum kadrowego).

Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone przepisami prawa w zakresie posiadanych tytułów i stopni naukowych oraz realizacji zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku i poziomie kształcenia. Uczelnia stosuje własny wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który pozwala na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczane za zgodność z oryginałem. Akty mianowania oraz umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy. Teczki zawierają także świadectwa pracy, będące potwierdzeniem deklarowanego dorobku praktycznego. Doświadczenie praktyczne kadry dokumentowane jest także w corocznych sprawozdaniach.

Nauczyciele akademicy zaliczeni do minimum kadrowego spełniają w pełni następujące wymogi:

- legitymują się stopniem lub tytułem naukowym oraz dorobkiem naukowym w zakresie kierunku studiów *pedagogika* w liczbie 82 lub w dziedzinie (dyscyplinie) nauki związanej z tym kierunkiem w liczbie 24;

- każdy z nauczycieli akademickich został wliczony do minimum kadrowego nie więcej niż dwukrotnie, z tym że tylko do jednego minimum kadrowego kierunku studiów drugiego stopnia;
- każdy z nauczycieli akademickich jest zatrudniony w uczelni na podstawie mianowania (podstawowe miejsce pracy), w pełnym wymiarze czasu pracy i pełnej realizacji wymaganego pensum dydaktycznego;
- każdy z nauczycieli akademickich, wymienionych w minimum kadrowym, złożył stosowne oświadczenie.

Ocena czy w minimum kadrowym są reprezentanci każdego obszaru wiedzy, odpowiadającego obszarowi kształcenia, do którego przyporządkowano oceniany kierunek studiów oraz czy obejmuje ono reprezentantów dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Nauczyciele akademicy wpisani do minimum kadrowego łącznie reprezentują wszystkie obszary wiedzy określone dla kierunku *pedagogika*, z jednoczesną odpowiedniością reprezentowanych dyscyplin naukowych oraz artystycznych dla założonych celów oraz efektów kształcenia na ocenianym kierunku.

Jednoznaczna ocena spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów.

Wymogi dotyczące minimum kadrowego dla kierunku pedagogika (studia pierwszego i drugiego stopnia) zostały spełnione w sposób **wyróżniający**.

Ocena stabilności minimum kadrowego (częstotliwości zmian jego składu).

Pracownicy wpisani do minimum kadrowego są zatrudnieni w Uniwersytecie Pedagogicznym i uczelnia stanowi dla nich podstawowe miejsce pracy od wielu lat, co powoduje, że skład tegoż minimum jest nader stabilny. Dodać należy, iż jego skład jest stale powiększany.

Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji między liczbą nauczycieli akademickich stanowiącymi minimum kadrowe a liczbą studentów ocenianego kierunku studiów.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445). Na ocenianym kierunku do minimum kadrowego wpisanych zostało 74 nauczycieli akademickich, ogólna zaś liczba studentów tegoż kierunku wynosi 3 278, a więc na jednego nauczyciela akademickiego (wpisanego do minimum kadrowego) przypada ok. 44 studentów przy normie 1: 160.

Ocena prawidłowości obsady zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów: ocena zgodności obszarów nauki, dziedzin i dyscyplin naukowych reprezentowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich (w przypadku profilu praktycznego - ich doświadczenia zawodowego), ze szczegółowymi

efektami kształcenia dla poszczególnych przedmiotów/modułów. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość: ocena przygotowania nauczycieli akademickich do realizacji zajęć dydaktycznych w tej formie.

Obsada zajęć dydaktycznych z przedmiotów kierunkowych oraz specjalnościowych jest prawidłowa. Wskazane 5 przypadków wymaga wyjaśnienia, lepszego udokumentowania i korekty. Jednakże nie pomniejsza to ogólnej bardzo dobrej oceny polityki kadrowej i dydaktycznej w tym zakresie. Pozostaje ona w całości oglądu prawidłowa zarówno co do reprezentowanych przez prowadzących obszarów nauki, dziedzin i dyscyplin naukowych, zakresu podejmowanej przez nich tematyki w publikacjach naukowych, jak i ich doświadczenia praktycznego. Tym samym możliwa jest pełna realizacja założonych celów i efektów kształcenia, a więc przyjętej w uczelni koncepcji kształcenia.

Ogólna ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Zajęcia przebiegły zgodnie z podanym planami, które były również przedmiotem akceptacji studentów. Problematyka zajęć pozostawała zgodna z programem studiów i zawartością sylabusu. Organizacja zajęć nie budziła żadnych zastrzeżeń. Prowadzący na zajęciach odwoływali się do literatury przedmiotu. Studenci bardzo aktywnie uczestniczyli w zajęciach. Ich wypowiedzi były interesujące i wskazywały na zaangażowanie w proces kształcenia, dowodziły także dobrego merytorycznego przygotowania i szerokiej wiedzy kierunkowej. Prowadzący stymulowali studentów do twórczej aktywności. Zajęcia zostały zrealizowane na bardzo wysokim poziomie merytorycznym i metodycznym.

Załącznik nr 6 Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena

3). Ocena prowadzonej polityki kadrowej i jej spójności z założeniami rozwoju ocenianego kierunku studiów:

- procedur i kryteriów doboru oraz weryfikacji kadry dydaktycznej ocenianego kierunku studiów, ich przejrzystości i upowszechnienia;*
- systemu wspierania rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej, w tym poprzez zapewnienie warunków do rozwoju naukowego i umiejętności dydaktycznych (urlopy naukowe, stypendia, staże, wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą), oraz ocena jego efektywności.*

Zatrudnianie nauczycieli akademickich w uczelni odbywa się na podstawie konkursu (np. Protokół zebrania Rady Katedry Bezpieczeństwa i Edukacji Obywatelskiej z dnia 14.12.2012 r.). Systematycznie ocenia się rozwój naukowy pracowników, szczególnie adiunktów aspirujących do stopnia dr. hab. Ocena kadry akademickiej jest dokonywana, zgodnie z Zarządzeniem Rektora UP Nr R - 25/2009; załącznik § 2, co cztery lata na wniosek kierownika jednostki. Podlegają jej wszyscy pracownicy samodzielni i niesamodzielni. Ocena pracowników naukowo dydaktycznych dokonywana jest w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej, a pracowników dydaktycznych w zakresie działalności dydaktycznej i organizacyjnej. W odniesieniu do pracowników samodzielnych ocena jest dokonywana na podstawie arkusza samooceny (zamieszczonego w Załączniku Nr 2 do Zarządzenia Nr 25/2009), weryfikowanego przez bezpośredniego przełożonego i Radę

Instytutu / Katedry. Pozostali pracownicy oceniani są przez swoich bezpośrednich przełożonych na podstawie kryteriów zawartych w arkuszu oceny, a następnie ocena ta jest przedmiotem omówienia na posiedzeniu Rady jednostki organizacyjnej. W uczelni przyjęte zostały następujące rodzaje formularzy ankiet oceny pracownika: dla asystentów i starszych asystentów; dla adiunktów; dla wykładowców i starszych wykładowców; dla doktorów habilitowanych i profesorów. Formularz składa się z następujących części: (1) dane podstawowe pracownika; (2) ocena okresowa nauczyciela akademickiego (osiągnięcia w działalności naukowej / dokonania artystyczne, działalność organizacyjna, obowiązki dydaktyczne); (3) weryfikacja i zatwierdzenie oceny przez uprawniony organ kolegialny. Pracownik przyjmuje do wiadomości ocenę i potwierdza ją podpisem. W przypadku braku zgody z proponowaną oceną musi wykazać, że przy jej ustalaniu naruszono zasady oceniania i przyjęte kryteria. W przypadku uznania argumentów pracownika ocena podlega weryfikacji na jego korzyść. Wyniki ocen są omawiane na Radach Wydziału oraz Radach Instytutów/Katedr. Oceniani pracownicy znają wyniki ocen i (jak wynika ze spotkania z kadrą dydaktyczną na ocenianym kierunku) postrzegają je jako rzetelne i sprawiedliwe.

W uczelni istnieją sprzyjające warunki dla awansu młodszych pracowników naukowych, nad którymi pieczę sprawują samodzielni pracownicy naukowci. W ocenianym okresie przybyło 2 profesorów tytularnych oraz 7 dr. hab. Istniejący w uczelni system finansowania działalności naukowej umożliwia publikowanie prac naukowych, wyjazdy na konferencje naukowe (krajowe i zagraniczne), współpracę i wymianę krajową oraz zagraniczną, uzyskiwanie stypendiów i urlopów naukowych, pozyskiwanie grantów badawczych. Efekty działania tegoż systemu są nader wymierne – bardzo liczne publikacje naukowe pracowników i wysoka ich aktywność badawcza, które przystają także do koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, w szczególności założonych celów i efektów kształcenia. Docenić należy także bardzo dobry obieg informacji dotyczących spraw naukowych. Problemy rozwoju naukowego pracowników omawiane są na Radach Wydziału oraz posiedzeniach Rad Instytutów/Katedr. Powyższe jest bardzo dobrze udokumentowane.

Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich podczas spotkania z zespołem oceniającym, perspektywy rozwoju kierunku i ograniczenia.

Nauczyciele akademicy, na spotkaniu z zespołem oceniającym, zwrócili uwagę na:

- bardzo duże zaangażowanie władz uczelni w wspieraniu rozwoju naukowego pracowników: stwarzanie sprzyjających warunków do awansu naukowego, finansowanie aktywności naukowej (publikacje, organizacja oraz udział w konferencjach krajowych i zagranicznych),
- ożywioną współpracę międzynarodową (wyjazdy zagraniczne, także w ramach różnego typu międzynarodowych programów),
- przyjazną dla pracowników politykę kadrową oraz bardzo dobre warunki pracy, zwracanie przy tym uwagi przez władze na problemy, z którymi borykają się pracownicy oraz ich rozwiązywanie,
- oceny pracowników, które dokonywane są w oparciu o jasne kryteria, a jej wyniki zawsze są poddawane analizie zarówno przez władze nadrzędne, jak i bezpośrednich przełożonych oraz omawiane z każdym ocenianym pracownikiem z osobna,
- pełny obieg informacji o charakterze naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym,

- włączanie studentów do pracy naukowej z możliwością publikowania, którzy także mają możliwość włączania treści i umiejętności do programów nauczanych przedmiotów,
- bardzo bogatą i prężną działalność studenckich kół naukowych, efekty której są zauważalne nie tylko w uczelni ale i w środowisku,
- bardzo dobrą współpracę ze środowiskiem (nauczycielami ćwiczeń, nadzorem pedagogicznym, kuratorium oświaty, instytucjami środowiskowymi) w celu monitorowania potrzeb rynku pracy, a także weryfikacji kompetencji absolwentów kierunku *pedagogika*, w konsekwencji również modyfikacji kształcenia pedagogicznego i praktycznego, czemu służą m.in. cyklicznie organizowane konferencje oraz będące ich efektem publikacje, wywiady przeprowadzane przez nauczycieli akademickich - metodyków z pracownikami instytucji do pracy, w których są przygotowani absolwenci, przekazywanie do odpowiednich instytucji wyników badań przeprowadzanych na użytek prac dyplomowych,
- szereg inicjatyw wartych odnotowania: Chór Mieszany EDUCATUS, Orkiestra Smyczkowa Kameralna, Uniwersytet Dzieci i Rodziców.

Pracownicy wskazali także na konieczność intensyfikacji współpracy zagranicznej, a w szczególności zwiększenia liczby wykładowców zagranicznych oraz zwiększenia dotacji na działalność naukową.

4). W przypadku kolejnej oceny jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić zmiany, ich wpływ na osiągnięte efekty i jakość kształcenia, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio lub efektów działań naprawczych.

W poprzedniej ocenie jakości kształcenia Zespół nie stwierdził uchybień odnoszących się do powyższych standardów.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego – wyróżniająca.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Struktura kwalifikacji kadry realizującej zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku oraz jej liczebność w pełni gwarantują realizację założonych celów i efektów kształcenia na kierunku *pedagogika*.

2) Nauczyciele akademicy wpisani do minimum kadrowego spełniają wymogi formalne i merytoryczne pozwalające na wliczenie do tegoż minimum. Przydział zajęć dydaktycznych jest właściwy. Skład minimum kadrowego jest bardzo rozległy pod względem reprezentowania obszarów badawczych, nauczyciele prowadzą rozległe badania naukowe i zapewniają bogatą ofertę dydaktyczną.

3) Polityka kadrowa uczelni jest spójna z przyjętą koncepcją kształcenia na ocenianym kierunku. Kadra jest wspierana finansowo i organizacyjnie na rzecz rozwoju naukowego i uzyskiwania stopni oraz tytułów naukowych.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

- ocena stopnia dostosowania bazy dydaktycznej służącej realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów do możliwości osiągnięcia deklarowanych efektów kształcenia, w szczególności zapewniania dostępu do infrastruktury niezbędnej z uwagi na specyfikę kierunku (sale wykładowe, pracownie i laboratoria specjalistyczne oraz ich wyposażenie, dostęp do komputerów, Internetu, specjalistycznego oprogramowania, specjalistycznych baz danych, niezbędnego księgozbioru, w tym udostępnionego przez inne biblioteki, także wirtualnie). W przypadku stwierdzenia braków w tym zakresie należy wskazać w jaki sposób braki te mają wpływ na jakość kształcenia oraz jakie efekty kształcenia nie zostaną osiągnięte;
- ocena poprawności doboru instytucji, w których prowadzone są zajęcia praktyczne lub praktyki zawodowe do celów kształcenia i założonych efektów kształcenia;
- ocena spójności planowanego rozwoju ocenianego kierunku z rozwojem infrastruktury, w której prowadzone jest kształcenie na tym kierunku. Ocena polityki finansowej uczelni i jednostki w tym zakresie (planowane nakłady na utrzymanie i doskonalenia infrastruktury);
- ocena przystosowania infrastruktury dydaktycznej do potrzeb studentów niepełnosprawnych;

Infrastrukturę dydaktyczną Uniwersytetu Pedagogicznego, w tym Wydziału prowadzącego akredytowany kierunek studiów należy uznać za bardzo dobrą. Jest nowoczesna, utrzymana w należytych stanie technicznym i sanitarnym. Potwierdzają to stosowne protokoły okresowego przeglądu stanu technicznego obiektu budowlanego, uzemień i urządzeń piorunochronnych, polisa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dla placówek dydaktyczno – wychowawczych i opiekuńczych. Widoczna jest spójność rozwoju kierunków pedagogicznych z rozwojem infrastruktury poprzez ilość i wyposażenie sal dydaktycznych, pracowni tematycznych, laboratoria, zasoby biblioteczne, infrastrukturę towarzyszącą. Władze szkoły dokładają należytych starań oraz zabezpieczają środki finansowe dla realizacji celów infrastrukturalnych w siedzibie uczelni oraz poza nią.

W siedzibie Uczelni w Krakowie studenci mają dostęp do bazy dydaktycznej w budynkach (ul. Podchorążych 2, ul. Ingardena 4, oś. Stalowe 12, Oleandry 119) o powierzchni dydaktycznej 3794 m/kw. Obok tradycyjnych sal, uczelnia dysponuje specjalistycznymi pracowniami: muzyczną, plastyczną, pracownią Technologii i Mediów Edukacyjnych oraz obiektami rekreacyjnymi. W pracowniach realizowane są zajęcia z przedmiotów związanych z wykorzystywaniem właściwych narzędzi dydaktycznych. W salach dydaktycznych i pracowniach znajduje się nowoczesny sprzęt dydaktyczny. Studenci mogą korzystać z basenu i sal odnowy biologicznej oraz bogatej oferty zajęć wychowania fizycznego.

Uczelnia wzorcowo dostosowała obiekty dydaktyczne do potrzeb osób niepełnosprawnych. Pomieszczenia zostały opisane językiem Braille’ a. Działalność pracowników/studentów odpowiedzialnych za integrację osób niepełnosprawnych należy uznać za wzorcową. Docenić należy rozwiązania i politykę integracji osób niepełnosprawnych (tabliczki brajlowskie, pasy Labrador, platformy przychodowe, schodołazy, podjazdy zewnętrzne, toalety, tablice interaktywne, udźwiękowienie wind, wyposażenie Domów Studenckich). Dwa najważniejsze projekty będące w trakcie realizacji dotyczą informatyzacji zarządzania dydaktyką i informacją. Ważny jest ponadto fakt opieki nad osobami niepełnosprawnymi istotne wykraczający poza udogodnienia infrastrukturalne. Do szeregu działań należy pomoc w bieżących sprawach dydaktycznych i administracyjnych, choć jak wskazała dyskusja zachodzi potrzeba większej identyfikacji problemów osób niepełnosprawnych przez pracowników administracyjnych. Zespołowi oceniającemu zwrócono także uwagę na

potrzebę lepszych uregulowań problemów osób niepełnosprawnych na poziomie uczelni oraz stałego doradztwa zawodowego. O sukcesach w kształceniu osób niepełnosprawnych w UP świadczy stale wzrastająca liczba studentów (obecnie 279) z jakimś stopniem i rodzajem orzeczonej niepełnosprawności. Nie odnotowano negatywnego wpływu komunikacji interpersonalnej na jakość kształcenia i uzyskiwane wyniki.

Na terenie szkoły działa księgarnia pedagogiczna „Academicus”.

Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Tarnowie korzysta z budynku należącego do Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, przy ul. Nowy Świat 30. Budynek dysponuje całą gamą pomieszczeń dydaktycznych dobrze wyposażonych i gotowych przyjmując znaczną grupę studentów. Zapewnione jest także zaplecze sportowe i sanitarne. Na terenie całego budynku możliwy jest dostęp do internetu. W pracowniach komputerowych studenci korzystają łącznie z 35 stanowisk komputerowych.

Zajęcia dydaktyczne Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego w Nowym Sączu odbywają się w budynku Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, przy ul. Jagiellońskiej 61. Budynek zapewnia bardzo dobrą infrastrukturę i oprzyrządowanie techniczne do nauczania tradycyjnego i nowymi technologiami. W pracowniach komputerowych studenci korzystają łącznie z 56 stanowisk komputerowych i dostępu do internetu.

Studenci ośrodków zamiejscowych zajęcia praktyczne odbywają w Krakowie zgodnie z przyjętym harmonogramem podziału godzin zajęć dydaktycznych pomiędzy ZOD a siedzibą uczelni.

W tarnowskiej siedzibie Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Tarnowie znajduje się biblioteka, której zbiory liczą ponad 20 tys. jednostek. Biblioteka gromadzi dokumenty głównie z pedagogiki, psychologii oraz w podstawowym zakresie z pozostałych dziedzin wiedzy. Cały księgozbiór jest opracowany komputerowo. Biblioteka dysponuje czytelnią z dostępem do internetu. Księgozbiór podręczny liczy ok. 6 tys. egzemplarzy, czasopisma w bieżącej prenumeracie. Godziny otwarcia biblioteki zapewniają dostęp także studentom niestacjonarnym.

W siedzibie Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Nowym Sączu znajduje się bogato wyposażona biblioteka dysponującą zróżnicowanymi materiałami naukowymi i dydaktycznymi. Od 2009 roku działa zakładka pod nazwą „Aktualności-wydarzenia w bibliotece”. Zbiory biblioteczne są w pełni skomputeryzowane, dostępne są na miejscu i online. Zasoby biblioteczne w siedzibie Uczelni w Krakowie są bardzo bogate. Zapewniają stały dostęp studentów do literatury przedmiotu wykorzystywanej w procesie dydaktycznym i przy pisaniu prac dyplomowych.

W Bibliotece Wydziałowej profil gromadzonych zbiorów jest zgodny z głównymi treściami kształcenia na kierunku pedagogika. Aktualny stan księgozbioru to ponad 32 tys. woluminów oraz 63 tytuły czasopism (w tym 8 zagranicznych). Odnotowano w bieżącym semestrze 600 wypożyczeń w czytelnii dziennie około 20.

Biblioteka sukcesywnie wzbogaca księgozbiór pozyskując książki z różnych źródeł, innych bibliotek czy z darów pracowników. Sukcesywnie prowadzona polityka pozwoliła do 2011 r. zgromadzić ponad 32 tys. woluminów. Księgozbiór biblioteki obejmuje literaturę naukową z prowadzonych kierunków i specjalności.

Studenci kierunku pedagogika mają również możliwość korzystania z bardzo nowoczesnego oddziału Biblioteki Wydziału Pedagogicznego na os. Stalowym w Nowej Hucie, który działa od 2007 r. pod nazwą Biblioteka Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Pedagogicznego – Kolekcja Pedagogika Społeczna. Liczba zbiorów wynosi ponad 12 tys. woluminów. Księgozbiór biblioteki obejmuje literaturę naukową z dziedziny pracy socjalnej, pomocy społecznej, socjologii, pedagogiki, psychologii, ekonomii, prawa, podręczniki akademickie. Częścią systemu biblioteczno-informacyjnego jest działająca od roku akademickiego 2004/2005 Mediateka Biblioteki Wydziału Pedagogicznego.

Od 2008 r. umożliwiony jest dostęp do wybranych czasopism online, objętych krajową licencją akademicką: Springer, Elsevier, EBSCO. Studenci i pracownicy mogą korzystać również z innych edukacyjnych baz danych dostępnych w Internecie: ERIC, Education-Line, CESSDA. W Bibliotece dostępnych jest 17 komputerów w tym 12 dla użytkowników w Mediatece i 1 na os. Stalowym oraz 4 dla pracowników (w tym 1 na os. Stalowym), wszystkie z dostępem do internetu oraz specjalistycznych baz danych. Do dyspozycji użytkowników przeznaczono 24 miejsca w czytelni biblioteki, oraz 12 miejsc w czytelni na os. Stalowym.

Budynki, z których korzysta Wydział Pedagogiczny, będące własnością Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, znajdują się przy: ul. Podchorążych 2, ul. Ingardena 4, os. Stalowe 12.

Zdaniem studentów baza dydaktyczna Uczelni zapewnia realizację procesu kształcenia studentów. Zgodnie stwierdzili, że mają zapewniony odpowiedni dostęp do infrastruktury niezbędnej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Zwrócili jednak uwagę na niewystarczającą, ich zdaniem, liczbę sal specjalistycznych, przystosowanych do prowadzenia zajęć warsztatowych w małych grupach. Wszystkie zajęcia o charakterze praktycznym powinny być przeprowadzane w specjalnie do tego przygotowanych pomieszczeniach i wyposażone w specjalistyczny sprzęt. Niewystarczająca liczba sal specjalistycznych nie powoduje niezrealizowania zakładanych efektów kształcenia, a jedynie wpływa na obniżenie jakości prowadzenia niektórych zajęć dydaktycznych. Biblioteka wyposażona jest w niezbędny księgozbiór, zapewniający dostęp do fachowej literatury. Studenci mają również zapewniony dostęp do pedagogicznej biblioteki cyfrowej. Zadowoleni są również z możliwości korzystania ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej, usytuowanej w bezpośrednim sąsiedztwie budynku użytkowanego przez Wydział Pedagogiki.

Studenci bardzo dobrze oceniają dobór instytucji w których prowadzone są praktyki zawodowe. Praktyki w instytucjach oświatowych oraz placówkach edukacyjnych, rehabilitacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, realizowane zgodnie z profilem wybranej specjalności, zapewniają zdobycie przez studentów założonych efektów kształcenia w postaci niezbędnego doświadczenia oraz wiedzy z zakresu funkcjonowania tego typu placówek oświatowych.

W przypadku kolejnej oceny jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić zmiany, ich wpływ na osiągnięte efekty i jakość kształcenia, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio lub efektów działań naprawczych.

W poprzedniej ocenie jakości kształcenia nie stwierdzono uchybień ani nie sformułowano zaleceń w tym zakresie.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego – wyróżniająca.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Baza dydaktyczna i infrastruktura akademicka Uniwersytetu Pedagogicznego i Wydziału spełniają bardzo wysokie standardy. Mimo iż część budynków została wybudowana wiele lat temu, podejmuje się mnóstwo starań na rzecz ich modernizacji i utrzymania w najwyższym standardzie. Z kolei nowe obiekty i rewitalizowane mogą być chlubą Uczelni. Podobnie ocenić należy wyposażenie sal i pracowni tematycznych. W zakresie wyposażenia i utrzymania obiektów nie odbiegają ośrodki zamiejscowe. Władze Uniwersytetu konsekwentnie realizują plan rozbudowy zaplecza dydaktycznego i poprawienia jego wyposażenia. Jako wzorcowe należy uznać rozwiązania i politykę integracji osób niepełnosprawnych.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

- ocena wpływu prowadzonych w jednostce badań naukowych na realizowany proces dydaktyczny, w tym na kształtowanie programu kształcenia i indywidualizację nauczania, oraz ocena udziału studentów w badaniach naukowych i w prezentacji /publikacji ich wyników;

Uniwersytet Pedagogiczny jest uczelnią wybitnie pedagogiczną, co zostało wyrażone także Jego nazwą. Od momentu powstania dochowuje w tym zakresie wierności na poziomie kształcenia i prowadzenia badań naukowych stając się wiodącą jednostką pedagogiczną w kraju. Podejmowane badania naukowe są jednocześnie odpowiedzią na potrzeby społeczne i w pełni pokrywają się zakresowo z prowadzonym kierunkiem studiów. Interdyscyplinarna tematyka badawcza ma innowacyjny i prekursorski charakter. Bogactwo obszarów badawczych wynika z siły uczelni, na którą składają się: wieloletnie funkcjonowanie, doświadczenie dydaktyczne, rozbudowana struktura naukowo - dydaktyczna, wybitna kadra naukowa, rozliczne kontakty naukowe i uznanie środowiskowe.

Dzięki aktywności intelektualnej pracownicy rozwijają kompetencje dla nauczanego kierunku i specjalności. Przyczyniają się do indywidualizacji procesu kształcenia zarówno w ramach kierunków pedagogicznych i specjalności oraz poszczególnych przedmiotów. Badania są związane z rozwojem subdyscyplin naukowych reprezentowanych w jednostce: pedagogika ogólna, pedagogika przedszkolna, pedagogika wczesnoszkolna, pedagogika społeczna, andragogika, socjologia wychowania, metodologia badań edukacyjnych, bezpieczeństwo wewnętrzne, edukacja obywatelska, historia wychowania.

Badania naukowe (indywidualne i zespołowe) podlegają nadzorowi kierowników instytutów i katedr Wydziału Pedagogicznego. Badania sprzyjają lepszemu poznawaniu rzeczywistości społecznej przez co przyczyniają się niwelowania niekorzystnych zjawisk. Efekty prowadzonej działalności naukowej i artystycznej są wykorzystywane w procesie kształcenia studentów. Modernizacji poddawane są plany studiów i treści sylabusów (np. z przedmiotu *pedagogika zabawy, animacja kultury, teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej*).

Publikacje nauczycieli akademickich za lata 2006 – 2011, prowadzących zajęcia na kierunku pedagogika obejmują ponad 1000 różnych pozycji. Nauczyciele realizują indywidualne i

zbiorowe projekty badawcze. Ich publikacje obejmują: monografie w języku polskim i obcym, podręczniki, redakcje naukowe lub współredakcję monografii, podręczniki, rozdziały w monografiach i podręcznikach, artykuły w czasopismach polskich i zagranicznych. Podejmowane zadania badawcze mają wpływ na jakość dydaktyki. Studenci zapoznają się z ich rezultatami, a jednocześnie w nich uczestniczą, co znajduje swój wyraz w publikacjach zamieszczanych w recenzowanych czasopismach naukowych, pracach zbiorowych. Uczelnia prowadzi wiele projektów obejmujących działania dydaktyczne i wychowawcze z udziałem studentów, np.: Studenci studentom, Teraz dzieci, Za rączkę na spotkanie Sztuki, Portrety dużych i małych - "Dziewczyna z perłą", Twarze z Andersena, Koncerty edukacyjne dla dzieci, Bajki muzyczne dla dzieci, Realizacje artystyczne Studenckiego Studium Małym Form Scenicznych, Dziecięcy świat wyobraźni. Nauczyciel i uczeń, Laboratorium Zabawki Dydaktycznej Miękkiej, Teatr Juvenus Juvenibis, Chopin w polskiej szkole i kulturze.

Wyniki prowadzonych badań prezentowane są na zagranicznych i krajowych konferencjach naukowych. W latach 2006 – 2011 poza RP nauczyciele akademicy wyjeżdżali 176 razy. Referaty wygłaszali w następujących krajach: Austria, Belgia, Chorwacja, Czechy, Francja, Grecja, Izrael, Niemcy, Portugalia, Rumunia, Szwajcaria, Szwecja, Ukraina, Wielka Brytania, Włochy. Ponadto korzystali z konsultacji i kwerendy bibliotecznej w krajowych i zagranicznych ośrodkach naukowych.

W latach 2006 – 2011 Wydział i poszczególne jego jednostki zorganizowały ponad 20 konferencji naukowych mających ścisły związek z realizowanymi badaniami oraz procesem kształcenia na kierunkach i specjalnościach pedagogicznych. Zajęcia dydaktyczne są prowadzone w salach dydaktycznych (w tym tematycznych pracowniach), czym podnosi się jakość kształcenia i zapewnia osiągnięcie celów edukacyjnych.

Wyniki badań naukowych są stale prezentowane i wykorzystywane do celów dydaktycznych w UP co jest najlepszym gwarantem jakości zajęć dydaktycznych. Przenoszenie aktywności na zajęcia dydaktyczne ma miejsce w ramach regularnych zajęć i seminariów dyplomowych oraz aktywności popularyzatorskiej (konferencyjnej). Na podkreślenie zasługuje fakt posługiwania się dorobkiem naukowym UP w innych ośrodkach, w tym do celów dydaktycznych.

Uczelnia finansuje badania naukowe z różnych źródeł, środki na działalność statutową z dotacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego począwszy od 2006 roku do 2011 były przyznawane w różnej wielkości: np. 2007 rok – 202.000,- zł; 2009 rok – 151.000,- zł; 2011 rok – 71.926,-zł. Zdecydowanie mniejszą wartość mają środki finansowe służące rozwojowi młodych naukowców z dotacji MNiSW, w roku 2011 roku było to zaledwie – 13.758,-zł. Środki finansowe z dotacji MNiSW na badania własne oscylowały pomiędzy 251.473,-zł w 2007 roku i 277.100,-zł w 2008 roku, do 96.200,-zł. w 2010 roku.

W ramach studenckiej działalności naukowej uwidacznia się szereg konferencji i prelekcji naukowych poświęconych zagadnieniom z zakresu nauk społecznych. Dodatkowo koła organizują spotkania edukacyjne w środowisku lokalnym (placówki oświatowe, wychowawcze). Studenci są zainteresowani rozwojem oraz uczestnictwem w badaniach naukowych prowadzonych przez jednostkę. Członkowie kół naukowych publikują w

czasopiśmie i literaturze pedagogicznej. Nauczyciele akademicy zapewniają członkom kół naukowych odpowiednią opiekę merytoryczną.

- ocena wpływu współpracy naukowej i badawczej z innymi uczelniami lub instytucjami z otoczenia gospodarczego i społecznego na proces dydaktyczny (dostęp studentów do nowoczesnego, unikatowego sprzętu i aparatury, nowych technologii, finansowanie zakupu specjalistycznego wyposażenia pracowni i laboratoriów jednostki, itp.);

Uczelnia zapewnia warunki stymulujące ruch naukowy pracowników, doktorantów i studentów. Pozwala to rozwijać zainteresowania własne i działalność badawczą jednostki. Cechą charakterystyczną UP jest stałe nawiązywanie w badaniach do sfery społecznej i prowadzenie ich w powiązaniu w otoczeniu akademickim i sektorem oświatowym. Kontakt naukowy dokonuje się także w wymiarze praktycznym poprzez realizację projektów badawczych o charakterze zespołowym. Uczelnia podkreśla wagę badań naukowych w powiązaniu ze środowiskiem poprzez promowanie prac doktorskich, magisterskich i licencjackich, realizowanych głównie w placówkach oświatowych i opiekuńczo – wychowawczych miasta i województwa. Związek na płaszczyźnie naukowej i popularyzatorskiej zachodzi poprzez szereg inicjatyw pedagogicznych, edukacyjnych, artystycznych mających miejsce w Szkole i w Krakowie - wystawy, aukcje, koncerty, itp. Wydział utrzymuje stały kontakt z innymi ośrodkami pedagogicznymi w kraju, ma także podpisane umowy wymiany kadrowej i współpracy naukowej z ośrodkami zagranicznymi, m.in.: Uniwersytet im. Karola w Pradze, Beit Berl Academic College / Israel, Uniwersytet w Bratysławie, Wyniki prowadzonych badań prezentowane są na zagranicznych i krajowych konferencjach naukowych.

Dzięki wielozakresowej współpracy wizytowanej jednostki z placówkami oświatowymi studenci mają możliwość realizacji praktyk zawodowych w placówkach, także uczestniczą w organizowanych projektach i warsztatach skierowanych do instytucji współpracujących.

Uczelnia sukcesywnie przeprowadza proces komputeryzacji. Zakupiono fachowe programy komputerowe i bazy danych pomocne studentom i kadrze naukowej w pracy dydaktycznej i naukowej: Springer, Elsevier, EBSCO, ERIC, Education-Line, CESSDA.

- w przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić ewentualną zmianę stopnia oddziaływania prowadzonych badań naukowych na proces rozwoju kierunku.

W poprzedniej ocenie jakości kształcenia nie stwierdzono uchybień ani nie sformułowano zaleceń w tym zakresie.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego wyróżniająca.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

- 1) Uczelnia prowadzi ukierunkowane badania naukowe z zakresu pedagogiki i jej subdyscyplin i pod tym względem należy do jednostek wiodących w kraju. Czyni to w ramach zdefiniowanej polityki badawczo – rozwojowej mieszczącej się w misji i strategii

Uniwersytetu Pedagogicznego. Rezultaty prac są stale prezentowane w środowisku akademickim i oświatowym, a także wykorzystywane do celów dydaktycznych. Na uznanie zasługuje promocja studentów i doktorantów w obszarze ich aktywności pisarskiej.

- 2) UP na polu badawczym jest silnie usytuowany w środowisku przedszkolnym i szkolnym, a także opiekuńczo – wychowawczym. Zaangażowanie podmiotów zewnętrznych ma charakter podmiotowy i przedmiotowy. Wydział utrzymuje stały kontakt z innymi ośrodkami naukowymi i pedagogicznymi w kraju. Dysponuje podpisanymi umowami współpracy a pracownicy podejmują studia i badania naukowe w innych krajach względnie z problematyki pedagogiki porównawczej. Pracownicy uzyskują granty badawcze i są obecni w międzynarodowym życiu akademickim.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

1). Ocena czy zasady rekrutacji umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia. Ocena czy nie zawierają regulacji dyskryminujących określoną grupę kandydatów. Ocena zasad ustalania wielkości rekrutacji – uwzględnienie związku liczby rekrutowanych studentów z potencjałem dydaktycznym jednostki i jakością kształcenia.

Warunki rekrutacji na studia licencjackie i magisterskie w formie stacjonarnej i niestacjonarnej określa uchwała Senatu uczelni 4/26.04/2010. Warunkiem ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia jest dysponowanie świadectwem dojrzałości, a na studia drugiego stopnia ponadto dyplomem studiów licencjackich / inżynierskich / magisterskich. Zasady rekrutacji na studia licencjackie przewidują element jakościowy odnoszący się do poziomu zdania przedmiotu objętego postępowaniem rekrutacyjnym. Zastosowano system przeliczania punktów maturalnych (stara i nowa matura) na punkty tzw. egzaminacyjne (zał. nr 2 do Uchwały Senatu). Uchwała rekrutacyjna nie przewiduje elementów merytorycznych w postępowaniu rekrutacyjnym w odniesieniu do studiów magisterskich. Średnia ocen pojawia się jako pomocnicze narzędzie selekcji w sytuacji istnienia kandydatów z taką samą ilością punktów. Postępowanie rekrutacyjne na studia drugiego stopnia przewiduje ograniczenie odnoszące się do dyplomu studiów licencjackich. Uczelnia zachowuje zasadę, że kandydat magisterskich studiów pedagogicznych powinien dysponować adekwatnym dyplomem z kierunku pedagogika na poziomie licencjackim. Przyjęte przez uczelnię zasady przyjęć na studia magisterskie, mimo iż ograniczają grono potencjalnych kandydatów na studia, wydają się uzasadnione merytorycznie i pozytywnie wpływają na jakość kształcenia i osiąganie efektów. Także przyjęte limity przyjęć na studia i specjalność (od 30 do 90 studentów) a de facto liczba osób przyjętych na pierwszy rok, wzmacniają poczucie zapewniania troski o komfort i poziom nauczania. Pozostająca do dyspozycji kadra naukowa w pełni pokrywa zapotrzebowanie merytoryczne i osobowe dla należytej realizacji procesu dydaktycznego. Dla specjalności edukacja dla bezpieczeństwa i wiedza o społeczeństwie – nauczycielska, uczelnia dopuszcza do postępowania rekrutacyjnego absolwentów „... studiów zawodowych z dyplomem licencjata kierunku

Edukacja dla bezpieczeństwa, Wiedza o społeczeństwie, Historia, Filozofia, posiadających kwalifikacje nauczycielskie” oraz absolwentów Wyższych Szkół Oficerskich.

Ocena prawidłowości określenia nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia – ogólnych, specyficznych i szczegółowych (dla kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu, modułu kształcenia).

Nakład pracy studenta wyrażany punktami ECTS został opracowany właściwie w odniesieniu do wszystkich form studiów, poziomów, grup przedmiotów i poszczególnych zajęć. Przyporządkowanie punktów ECTS warunkowane są specyfiką specjalności oraz faktycznym nakładem pracy studenta w ramach godzin kontaktowych i przeznaczonych na realizację celów przedmiotu.

2). Ocena czy system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen, a wymagania w nim określone są wystandaryzowane.

Funkcjonujący w wizytowanej jednostce system oceny osiągnięć studentów oparty jest na jasnych, przejrzystych i zestandaryzowanych zasadach. Studenci zgodnie stwierdzili, iż większość prowadzących na początku semestru podaje zakres wymaganego materiału, formę przeprowadzenia oraz zasady oceniania prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych. A następnie przestrzega zawartych umów. Studenci zadowoleni są z formy przeprowadzenia egzaminów, zapewniają one pełny obiektywizm oceny. Na indywidualną prośbę studenci mają wgląd do ocenionych prac. Zróżnicowanie został oceniony zakres wiedzy o programie kształcenia. Obok opinii o braku dostępu do informacji o sylabusach i efektach kształcenia były i głosy przeciwne. Zgodnie jednak stwierdzano, że egzamin rzeczywiście służy zweryfikowaniu zdobytej podczas zajęć wiedzy i nauczyciele zachowują akademickie kryteria weryfikacji efektów kształcenia. Potwierdzić to także można na podstawie rozrzutu ocen dyplomowych i semestralnych.

Większość studentów obecnych na spotkaniu zapoznała się z Regulaminem Studiów obowiązującym na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie. Znają także zasady ubiegania się o komisyjne zaliczenie ćwiczeń oraz egzaminów.

3). Ocena możliwości mobilności studentów stworzonych poprzez strukturę i organizację programu ocenianego kierunku. Ocena działań wspierających mobilność studentów, w tym związanych z popularyzacją wiedzy na temat systemu ECTS, i ułatwiania studentom wykorzystania możliwości stwarzanych przez ten system zarówno w kraju jak i za granicą. Ocena wpływu współpracy międzynarodowej prowadzonej przez jednostkę na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia (wymiana studentów, udział studentów w badaniach realizowanych w ramach tej współpracy).

W ramach ocenianego kierunku studiów studenci mogą korzystać z wymian międzynarodowych organizowanych w ramach programu ERASMUS. Zdaniem studentów jednostka zapewnia bogatą ofertę wyjazdów zagranicznych. Podczas spotkania z zespołem wizytującym, studenci zwrócili uwagę na problem związany z zaliczeniem przedmiotów

realizowanych w ramach wymian międzynarodowych. Problematiczna pozostaje kwestia braku uwzględnienia w umowach międzyuczelnianych zasad zaliczania różnic programowych w przypadku niespójności pomiędzy programami oraz problem nierównomiernego przypisania punktów ECTS do przedmiotów. Powoduje to, że część zajęć zrealizowanych na zagranicznych uczelniach nie jest zaliczana na jednostce macierzystej. Zdaniem studentów UP powinien podjąć działania mające na celu ujednoczenie programu kształcenia i/lub pełniejszą synchronizację w celu uzyskania większej mobilności studentów. Zwrócono również uwagę na brak w programie kształcenia przedmiotów prowadzonych w języku obcym. Brak takiej oferty obniża atrakcyjność studiów i ogranicza rozwój kompetencji studentów, powoduje ponadto spadek zainteresowania Uniwersytetem Pedagogicznym wśród studentów pochodzących z innych państw. Zarzut ten nie został potwierdzony przez przedstawicieli uczelni. Oferta nauczania w językach obcych występuje, jest dostępna dla studentów pedagogiki i innych kierunków studiów, ponadto studenci pedagogiki mogą korzystać z zajęć obcojęzycznych oferowanych przez inne jednostki uczelni. Utrudnienia związane z zaliczaniem punktów ECTS wynikają z kompatybilności treści kształcenia oraz wyliczania ilości punktów stanowiących nakład pracy studenta.

4). Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej nad studentami ocenianego kierunku studiów, w tym wspomagania studentów w procesie uczenia się: bez udziału nauczycieli akademickich oraz z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość. Ocena kompletności informacji zawartych w programach poszczególnych przedmiotów (sylabusach) i ich przydatności studentom w procesie uczenia się. Ocena przydatności zalecanych materiałów dydaktycznych do realizacji zakładanych celów i efektów kształcenia; Ocena mechanizmów motywujących studentów do osiągania lepszych efektów kształcenia ich skuteczności. Ocena zakresu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom ocenianego kierunku studiów. Ocena działalności uczelni/jednostki wspierającej rozwój zawodowy, kulturowy i społeczny studentów. Opinie studentów prezentowane podczas spotkania z zespołem oceniającym, wskazywane przez nich mocne i słabe strony procesu kształcenia, poziom zadowolenia z systemu opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej. Ocena poziomu zadowolenia z systemu opieki naukowej dydaktycznej i materialnej oraz sposobu rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów.

Studenci z siedziby uczelni oraz oddziałów zamiejscowych bardzo pozytywnie ocenili ofertę kształcenia Uniwersytetu Pedagogicznego. Odpowiada ona, ich zdaniem, zainteresowaniom a także oferuje możliwości samodoskonalenia się i nabycia atrakcyjnych kwalifikacji zawodowych. Przy wyborze uczelni oraz specjalności jeszcze jako kandydaci kierowali się głównie informacjami uzyskanymi od studentów i opinią środowiskową. Istotnym atrybutem uczelni, zdaniem studentów, jest jej publiczny charakter. Jednak ich wiedza o ofercie kształcenia, w momencie wyboru uczelni i kierunku kształcenia, była dość ograniczona.

Wysoko została oceniona koncepcja oraz jakość kształcenia na specjalnościach – plany studiów, sekwencyjność zajęć, treści programowe i rzeczywista ich realizacja (walorem jest, jak podkreślali, możliwość wpływania na częściowy dobór treści kształcenia), bogatą literaturę przedmiotu, możliwość wyboru seminariów dyplomowych czy organizację roku i harmonogramy zajęć. Przedstawiona dokumentacja potwierdza właściwość doboru studentów na poszczególne specjalności oraz tematykę prac dyplomowych (Załącznik III). Liczba słuchaczy pozwala na właściwy nadzór merytoryczny oraz koordynację tematyki prac

dyplomowych. Zakres badawczy prac licencjackich i magisterskich mieści się w obszarze pedagogiki i wybranej przez studentów specjalności / dorobku naukowym opiekunów grup.

Studenci znają sylabusy studiowanych przez siebie przedmiotów oraz potrafili oszacować nakład pracy własnej niezbędny do przygotowywania się do zajęć. Podkreślili przy tym, iż zarówno oferta kształcenia, jak i poziom realizacji zajęć w ZOD –ach w niczym nie odbiega od specyfiki kształcenia w siedzibie uczelni. Bardzo cenią sobie zajęcia prowadzone przez uznanych specjalistów – profesorów, innych nauczycieli akademickich, a także praktyków. Z dużą aprobatą wypowiedzieli się o wsparciu ze strony uczelni, zwłaszcza opiekunów lat.

W trakcie spotkania z zespołem oceniającym studenci ZOD wskazali na pewne uciążliwości studiowania. I tak: wybierając seminaRIA dyplomowe chcieliby mieć bezpośredni kontakt z potencjalnymi promotorami oraz by były określone kryteria kwalifikacji do poszczególnych grup seminaryjnych; oczekują większej oferty przedmiotów fakultatywnych (*de facto* wybierają jedynie specjalizacje); chcieliby mieć możliwość wyboru lektoratu języka obcego (informacja o takiej możliwości była zamieszczona w materiałach promujących kierunek i uczelnię), a kwalifikacja ma charakter przymusowy (testy kwalifikacyjne); oczekują większej konsekwencji po stronie nauczycieli w zakresie stosowania ustalonych kryteriów oceniania aktywności oraz dokładniejszego wyjaśniania zadań przewidzianych do indywidualnej realizacji.

Studenci nie znają wyników ocenianych przez siebie nauczycieli akademickich (zwrócili przy tym uwagę na małą częstotliwość oceniania nauczycieli oraz ograniczoną ich liczbę); istotną uciążliwością dla nich jest brak regularnych konsultacji – dziekana, nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w ZOD –ach. Dominującymi są jednak problemy natury finansowej. Mimo powszechnego przekonania studentów o adekwatności wysokości czesnego do wysokiego poziomu kształcenia w Uniwersytecie Pedagogicznym, głównie studenci ZOD - ów wskazywali na dodatkowe koszty studiowania. Dotyczy to zwłaszcza konieczności odbywania praktyk zawodowych w Krakowie oraz dojazdów do siedziby uczelni m.in. w związku z konsultacjami i załatwianiem spraw w dziekanacie. Mają poczucie krzywdy w odniesieniu do kryteriów, którym należy sprostać przy ubieganiu się o stypendium naukowe. Nie mają także pełnych informacji dotyczących możliwości uzyskania stypendium socjalnego.

Studenci, zapytani o ich oczekiwania, wskazali na:

- wprowadzenie szerszej oferty studiów – uruchomienie studiów drugiego stopnia w ZOD w Tarnowie,
- możliwość wprowadzenia specjalizacji Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna z językiem obcym,
- możliwość odbywania praktyk zawodowych w Tarnowie,
- stały dostęp do informacji o możliwości wyjazdów do innych uczelni w kraju i zagranicą,
- organizację wykładów prowadzonych przez specjalistów z zagranicznych ośrodków naukowych,
- lepsze wyposażenie sal dydaktycznych w stacjonarny sprzęt multimedialny,
- konieczność organizowania przez Biuro Karier zajęć ułatwiających im zaistnienie na rynku pracy.

Wskazać należy, że część postulatów i jednocześnie zarzutów formułowanych pod adresem uczelni wynika z nieznamościi przepisów prawa odnoszących się do konieczności dzielenia

godzin zajęć dydaktycznych pomiędzy siedzibą uczelni i ośrodkiem zamiejscowym czy możliwością prowadzenia kształcenia w ZOD na określonym poziomie. Ponadto należy także wskazać, że liczebność roczników w ośrodkach zamiejscowych w Tarnowie i Nowym Sączu silnie ogranicza możliwość indywidualizacji kształcenia ponad praktykę przyjętą przez uczelnię sprowadzającą się do specjalności. W odniesieniu do zarzutu o brak oferty nauki w językach obcych należy poinformować, że poziom językowy studentów ZOD (dot. języków zachodnich) pozwalający na aktywne uczestnictwo w zajęciach nie jest zbyt wygórowany.

W wizytowanej jednostce system przyznawania świadczeń pomocy materialnej funkcjonuje w sposób prawidłowy. Świadczenia pomocy materialnej przyznawane są zgodnie z procedurą określoną w art. 175 ust. 1, 2 i 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Samorząd Studencki nie skorzystał z prawa wystąpienia z wnioskiem o przekazanie uprawnień określonych w art. 175 ust. 1 i 2 ww. ustawy. Zgodnie z Regulaminem przyznawania świadczeń pomocy materialnej decyzje w zakresie przyznawania świadczeń socjalnych i zapomogi podejmuje w pierwszej instancji dziekan właściwego wydziału. Decyzje o przyznaniu stypendium rektora dla najlepszych studentów wydaje rektor na podstawie prawidłowo wypełnionych i złożonych w określonym terminie przez studentów wniosków. Postanowienia Regulaminu w sposób jasny i nie budzący wątpliwości określają zasady ubiegania się przez studentów o stypendium rektora, uwzględniając zarówno średnią ocen uzyskanych w poprzednim roku akademickim jak i dodatkowe osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym. Przyjęte zasady punktacji zapewniają stypendium najlepszym studentom, wyróżniającym się zarówno wysoką średnią ocen jak i dodatkowymi osiągnięciami skatalogowanymi w Regulaminie. Podczas spotkania, studenci zgłaszali ogólne niezadowolenie z wprowadzonego nowelizacją ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym limitu 10% najlepszych studentów uprawnionych do pobierania stypendium rektora. Decyzje w indywidualnych sprawach studenckich konstruowane są zgodnie z przepisami postępowania administracyjnego. Wypłata świadczeń odbywa się bez zbędnych opóźnień. Akty wewnętrzne dotyczące pomocy materialnej wywieszane są w ogólnodostępnych i często uczęszczanych miejscach w budynku Wydziału oraz dostępne są na stronie internetowej Uczelni. W Uczelni nie funkcjonuje inny niż FPM fundusz stypendialny. Zgodnie z Regulaminem Studiów studenci wyróżniający się wynikami w nauce, sporcie lub innymi szczególnymi osiągnięciami mogą otrzymać nagrodę rektora Uczelni.

Uczelnia dysponuje miejscami w Domach Studenckich. Miejsca w akademikach przydziela studencka komisja do spraw rozdziału miejsc w DS., powołana przez Zarząd Samorządu Studentów. Ceny miejsc w domach studenckich uzależnione są od standardu danego akademika. Zdaniem studentów ceny są adekwatne do oferowanych warunków.

Uczelnia podpisuje z każdym nowoprzyjętym na studia niestacjonarne studentem umowę o świadczenie usług edukacyjnych, co odpowiada obowiązkowi ustawowemu z art. 160 ust. 3. Uczelnia nie wprowadziła jeszcze obowiązku podpisywania umów pomiędzy Uczelnią a studentami studiów stacjonarnych określających warunki odpłatności za usługi edukacyjne. Umowa nie zawiera również postanowień uznanych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za klauzule niedozwolone w umowach cywilnoprawnych. Jedynie postanowienia dotyczące wypowiedzenia umowy przez studenta budzą zastrzeżenia.

§ 5 ust. 3 umowy stanowi, że student który złoży oświadczenie o wypowiedzeniu umowy w ciągu 2 miesięcy od rozpoczęcia nauki jest obowiązany do ponoszenia kosztów

dydaktycznych związanych w organizacją toku studiów w kwocie 1/10 ceny ustalonej za naukę do końca roku akademickiego. Wprowadzenie obowiązku dodatkowej zapłaty za niezdefiniowane, zarówno w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, jak i regulacjach wewnętrznych „koszty dydaktyczne” stanowi godzenie w interesy studenta jako konsumenta. Student składając wypowiedzenie jest obowiązany do zapłaty jedynie kwoty proporcjonalnej za zrealizowane zajęcia dydaktyczne. W momencie rezygnacji studenta, Uczelnia nie ma prawa pobierać nieprzewidzianych dodatkowych kosztów związanych z obsługą administracyjną nie będącą kosztem kształcenia. Uczelnia decydując się na prowadzenie studiów niestacjonarnych ponosi swego rodzaju ryzyko opłacalności studiów i nie powinna nakładać dodatkowych kosztów, bezpośrednio nie związanych z kształceniem, na studentów którzy zrezygnowali ze studiów.

Zastrzeżenia budzi również § 2 ust. 1 Decyzji Rektora w sprawie wysokości jednorazowych opłat wnoszonych przez studentów Uniwersytetu Pedagogicznego. Ww. paragraf stanowi, iż studenci przenoszący się z innych uczelni są obowiązani do wniesienia jednorazowej zapłaty w wysokości 500 zł. Zgodnie z Regulaminem Studiów studentem UP w Krakowie może zostać student innej szkoły wyższej po zaliczeniu co najmniej pierwszego roku studiów. Decyzję o wpisie na określony rok/semestr studiów podejmuje dziekan wydziału. Zasadą jest że student może przenieść się po wypełnieniu wszystkich obowiązków względem uczelni. Przewidywana opłata w wysokości 500 zł jest swego rodzaju opłatą rejestracyjną za wpis na kolejny rok/semestr studiów. Zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym uczelnia publiczna nie może pobierać opłat za rejestrację studentów na kolejny semestr lub rok studiów. Ww. przepisy należy stosować odpowiednio do studentów którzy przenoszą się z innej szkoły wyższej po wypełnieniu wszystkich obowiązków względem tej uczelni (zaliczenie semestru/roku studiów czy zapłata należności finansowych).

Podczas spotkania z zespołem wizytującym, studenci zgodnie stwierdzili, że mają zapewniony odpowiedni dostęp do informacji związanych z tokiem studiów, a także materiałów niezbędnych w procesie dydaktycznym. Studenci na początku zajęć informowani są przez pracowników naukowo-dydaktycznych o godzinach konsultacji w danym semestrze, pracownicy udostępniają również studentom adresy mailowe, dzięki czemu studenci mają możliwość stałego kontaktu. Dodatkowo dydaktycy zamieszczają informacje o wyznaczonych godzinach dyżurowania na tablicach poszczególnych Katedr. Zdaniem studentów dobrą praktyką wprowadzoną przez władze instytutu jest wyznaczenie tzw. „dyżurów instytutowych” podczas których wszyscy dydaktycy są dostępni dla studentów. Studenci zgłaszali natomiast potrzebę utworzenia platformy internetowej (np. e-tablica) na której zamieszczane byłyby bieżące informacje o odwołanych zajęciach czy konsultacjach prowadzących.

Studenci nie zgłaszali istotnych problemów związanych z wyborem promotorów oraz prowadzeniem zajęć seminaryjnych. Grupy seminaryjne składają się z 10-12 studentów, co zapewnia indywidualne podejście w procesie kształcenia. Studenci mają również zapewnioną możliwość doboru tematyki prac dyplomowych zgodnych z ich zainteresowaniami.

Studenci wizytowanego kierunku znają zasady ubiegania się o indywidualny program studiów oraz indywidualną organizację studiowania. Zgoda na indywidualny program studiów może być przyznana wybitnie uzdolnionym studentom, natomiast o indywidualną organizację studiów może ubiegać się student będący w trudnej sytuacji życiowej i polegający na ustaleniu z

prowadzącymi indywidualnych termin zaliczeń oraz egzaminów. Indywidualna organizacja studiowania jest w pełni respektowana przez wszystkich nauczycieli akademickich. Studenci z powodu braku przedmiotów wybieralnych (kierunkowych) nie mają zapewnionej pełnej indywidualizacji studiów. Wybierając, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami, specjalność realizują cykl kształcenia według określonej ścieżki bez możliwości doboru dodatkowych, fakultatywnych zajęć, co pośrednio kłóci się z systemem ECTS.

Studujący zadowoleni są z oferty językowej oraz poziomu nauczania języków obcych w wizytowanej jednostce. Zdają egzamin diagnostyczny, a następnie mają możliwość wyboru lektoratu na różnych poziomach z wybranego języka obcego. Lektoraty prowadzone są przez pracowników Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Uniwersytetu Pedagogicznego. Studenci mogą odpłatnie korzystać z dodatkowych kursów językowych oferowanych przez jednostkę.

Studenci zgodnie stwierdzili, że Uczelnia zapewnia im możliwość dodatkowego rozwoju ich zainteresowań. Dzięki współpracy Wydziału z placówkami oświatowymi oraz ośrodkami wspierającymi, mają możliwość uczestniczenia w bezpłatnych kursach i warsztatach. W wizytowanej Uczelni funkcjonuje również Europejskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Multimedialnego. Studenci mogą realizować tam warsztaty z doskonalenia umiejętności budowania pozytywnych relacji pomiędzy pedagogiem a wychowankami. Dodatkowo Centrum prowadzi kursy i szkolenia z obsługi programów komputerowych.

Pozytywnie oceniono relację z nauczycielami akademickimi, przez co mają wpływ na formę i sposób prowadzenia zajęć. Wykładowcy zachęcają studentów do aktywności na polu naukowym i wolontarystycznym. Członkowie kół naukowych pozytywnie oceniają współpracę z opiekunami organizacji studenckich.

Studenci studiów stacjonarnych nie zgłaszali zastrzeżeń co do funkcjonowania dziekanatów. Zdaniem studentów niestacjonarnych dużym utrudnieniem jest brak dziekanatów w budynku instytutu oraz czasochłonne dotarcie do głównego obiektu. Dobrym rozwiązaniem byłoby stworzenie możliwości dokonania części czynności administracyjnych drogą internetową.

W wizytowanej jednostce działa szereg organizacji wspierających rozwój zawodowy i społeczny. Ze względu na specyfikę kierunku, studenci chętnie włączają się w organizację akcji charytatywnych, zbiórek żywności, imprez integracyjnych dla dzieci szczególnej troski. Podejmują również działania wspierające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, a w okresie wakacyjnym prace w charakterze opiekunów na półkoloniach, wczasach dla dzieci i obozach wypoczynkowych dla młodzieży szkolnej. Dzięki temu studenci nabywają dodatkową wiedzę i umiejętności przydatne w przyszłej pracy zawodowej.

Biuro Karier swymi działaniami obejmuje wszystkich studentów, komunikuje się ze studentami kanałami tradycyjnymi i nowoczesnych technologii. W sposób trwały współpracuje z 26 uczelniami w ramach zawartych porozumień.

5). W przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio.

Poprzednia ocena jakości kształcenia dokonana na kierunku pedagogika nie zawierała zaleceń odnoszących się ocenianego standardu.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego – w pełni.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Warunki rekrutacji zostały opracowane zgodnie z obowiązującym stanem prawnym. W odniesieniu do studiów licencjackich bazują one na wynikach egzaminu dojrzałości, natomiast studiów magisterskich, obok spełnienia wymogu formalnego dysponowania dyplomem studiów pierwszego stopnia, nie wprowadza się w zasadzie kryterium merytorycznego. Występuje ograniczenie w dostępie do studiów magisterskich w zasadzie do absolwentów kierunku / specjalności na poziomie licencjackim. Zasady przyjęć na studia magisterskie, mimo iż ograniczają grono potencjalnych kandydatów na studia, pozytywnie wpływają na jakość kształcenia i osiąganie efektów. Limity przyjęć na studia mieszczą się z granicami odpowiedzialnego prowadzenia kształcenia. Nakład pracy studenta wyrażony punktami ECTS został opracowany właściwie.
- 2) System oceny studentów zorientowany jest na proces uczenia się i zawiera standardowe wymagania zapewniające przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen. Zasady i procedura egzaminacyjna są transparentne.
- 3) Procedury i polityka zarządzania kształceniem nie wspierają mobilności studentów w sposób optymalny. Pozytywnie oceniono dostęp do informacji i transparentność postępowania, ale naprawy wymagają uregulowania normujące zasady zaliczania różnic programowych. Mankamentem jest wybieralność przedmiotów i przenoszenie osiągnięć w ramach systemu ECTS. Pozytywnie oceniono działalność jednostki wspierającej rozwój zawodowy, kulturowy i społeczny studentów.
- 4) Prowadzony przez jednostkę system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej częściowo sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów. Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w sposób przejrzysty i sprawny.

8. Stosowanie na ocenianym kierunku studiów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zorientowanego na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia

1). Ocena działań zmierzających do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Ocena przejrzystości struktury zarządzania procesem dydaktycznym na ocenianym kierunku studiów, a także systematyczności i kompleksowości przeprowadzanych ocen i analiz osiągniętych efektów kształcenia, stanowiących podstawę doskonalenia programu kształcenia tj. efektów kształcenia, programu studiów oraz metod jego realizacji;

Rada Wydziału Pedagogicznego, realizując zadania wynikające z Zarządzeń Rektora z dn. 22.11.2011 r. Nr R/Z.0201-44/2011 w sprawie: struktury jakości kształcenia w UP im. KEN w Krakowie oraz Nr R/Z.0201-45/2011 w sprawie: planu prac związanych z wprowadzaniem Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego w UP im. KEN w Krakowie na

posiedzeniu w dniu 28.11.2011 r. (Uchwała Nr 26/WP/2011) zatwierdziła skład Wydziałowego Zespołu ds. Jakości kształcenia, powołanego przez Dziekana Wydziału. Do jego zadań, zgodnie z § 3 ww. Zarządzenia Nr R/Z.0201-44/2011 należy zarządzanie jakością kształcenia na Wydziale, w tym m.in. analiza raportów z ankiet studentów i absolwentów oraz wyników badań losów absolwentów; monitorowanie (we współpracy z Zespołami Kierunkowymi) warunków prowadzenia studiów na określonym poziomie i profilu; opiniowanie, przed uchwaleniem przez Radę Wydziału, kierunkowych efektów kształcenia dla nowo tworzonego kierunku, a także planów studiów i programów kształcenia; inicjowanie spotkań ze studentami, w celu bieżącej informacji o jakości przeprowadzanych zajęć; sporządzanie, zgodnie z wytycznymi Senackiej Komisji ds. Jakości Kształcenia, sprawozdania z oceny własnej, stanowiącej wynik ewaluacji kształcenia prowadzonego w ramach Wydziału i przedkładanie ich Senackiej Komisji ds. Jakości w celu przygotowania corocznego sprawozdania. Z kolei zgodnie z § 4 ww. Zarządzenia, do ramowych zadań Komisji Kierunkowej należeć będzie w szczególności: analiza jakości kształcenia na danym kierunku, analiza ankiet studentów, przygotowywanie raportu dotyczącego systemu jakości kształcenia na kierunku/kierunkach dla Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr R/Z.0201-45/2011 na Wydziale Pedagogicznym dn. 15.12.2011 r. powołano kierunkowe zespoły ds. jakości kształcenia w Instytucie Nauk o Wychowaniu, Instytucie Pedagogiki Przedszkolnej i Szkolnej oraz w Katedrze Bezpieczeństwa i Edukacji Obywatelskiej, których zadania opisano powyżej.

W uczelni skutecznie działa wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, wprowadzony na mocy Zarządzenia Nr R-25/2009 Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 30 listopada 2009 roku. Obejmuje on: analizę kadry naukowo – dydaktycznej, okresowe przeglądy i ocenę planów studiów i programów nauczania, ankietyzację studentów, hospitację zajęć. W odniesieniu do powyższych sfer działania systemu określone zostały (w Załączniku Nr 1 do Zarządzenia Nr R 25/2009) szczegółowe procedury: analiza kadry naukowo – dydaktycznej, okresowe przeglądy i ocena planów studiów i programów nauczania, ankietyzacja studentów, hospitacje zajęć. Uściślono również tzw. parametry ilościowe, analizowane w ramach poszczególnych wydziałów, dotyczące: stosunku liczby nauczycieli akademickich do liczby studentów na danym kierunku / specjalności; liczby studentów na wydziale / instytucie / katedrze przypadającej na jedno stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu; powierzchni sal dydaktycznych przypadającej na jednego studenta; wymiany międzynarodowej studentów oraz wspierania aktywności naukowej studentów. Zatwierdzono ramowe zasady przeprowadzania ankiet wśród studentów oraz wzór ankiety dla studentów, określono zasady i dokonano standaryzacji kryteriów oceny pracowników.

System zarządzania kierunkiem ma charakter hierarchiczny. Najniższym jego ogniwem są kierownicy jednostek organizacyjnych działających w ramach Wydziału oraz ich Rady Naukowe. Na tym poziomie dokonuje się analizy planów i programów kształcenia. Wnioski są przekazywane do Dziekana, który podejmuje decyzje zgodnie z zakresem uprawnień określonych w Ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i w Statucie Uczelni. Sprawy wymagające opinii lub decyzji organu kolegialnego kierowane są do Rady Wydziału. Modyfikacje programów kształcenia oraz wprowadzenie nowych specjalności lub form kształcenia podejmowane są kolegialnie, po uprzedniej analizie sytuacji na rynku pracy.

Ocena efektywności działania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, w zakresie zarządzania kierunkiem, dokonywana jest w oparciu o okresowo prezentowane na posiedzeniach Rady Wydziału analizy pracy poszczególnych jednostek organizacyjnych Wydziału dotyczące obszarów ich pracy. Wnioski ukierunkowują dalsze prace prowadzone w danej jednostce. *Protokół z zebrania z dnia 1 lipca 2011 roku dot. prezentacji, omówienia i przyjęcia nowej koncepcji kształcenia na kierunku Pedagogika w Wydziale Pedagogicznym UP w Krakowie* potwierdza kolegialność decyzji i procesu wypracowywania optymalnego kierunku rozwoju. W toku dyskusji wypracowano wartości przedstawionej koncepcji kształcenia: adekwatność do potrzeb rynku pracy w obszarze edukacji w województwie małopolskim, zgodność z najnowszymi osiągnięciami teorii i praktyki pedagogicznej, spójność, przejrzystość i uporządkowany charakter dokumentu.

Dobrym przykładem procesu decyzyjnego jest Strategia Rozwoju Wydziału Pedagogicznego na lata 2011 – 2015. Nawiązuje ona bezpośrednio do misji i strategii rozwoju i kształcenia w Uniwersytecie Pedagogicznym (scharakteryzowanych w powyższych partiach raportu).

- ocena efektywności systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie analizy efektów kształcenia i mechanizmów służących monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia, w tym dostosowywania do zmieniających się potrzeb interesariuszy zewnętrznych oraz potrzeb i możliwości interesariuszy wewnętrznych. Ocena przydatności tego systemu do badania zgodności programu kształcenia na danym kierunku studiów i metod jego realizacji z założonymi (lub wzorcowymi) efektami kształcenia albo ze standardami kształcenia, ocena jego dotychczasowej skuteczności w diagnozowaniu słabych stron programu kształcenia;

Na podstawie Zarządzenia Rektora UP (R - 25/2009) w uczelni obowiązuje następująca procedura monitorowania jakości zmian w planach i programach kształcenia: propozycje zmian są gromadzone i opracowywane przez zespoły powoływane przez Rady Instytutów / Katedr, następnie omawiane i przekazywane do zaopiniowania przez Radę Wydziału, a po zatwierdzeniu przez Radę Wydziału, wnioskowane propozycje wprowadzane przez zespoły odpowiedzialne za aktualizację planów i programów kształcenia. Na użytek tejże procedury w roku 2009 Rady poszczególnych jednostek organizacyjnych powołały zespoły ds. monitorowania jakości kształcenia pod kątem zgodności planów i programów kursów z obowiązującymi standardami, punktami ECTS, a także w odniesieniu do Krajowych Ram Kwalifikacji i deskryptorów dla obszarów nauki. Powyższe zespoły monitorują i wdrażają zasady wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia w jednostkach i wykorzystują uzyskane wyniki analiz do stałego doskonalenia procesu dydaktycznego. Zaproponowane zmiany np. programu kształcenia znajdują się następnie w porządku obrad Rady Instytutu (posiedzenie w dniu 06/07/2011).

W procedurach badania jakości istotną rolę odgrywają studenci, którzy swoje uwagi dotyczące organizacji uczelni i zajęć dydaktycznych wyrażają w anonimowych ankietach oceniających realizację programów kształcenia oraz pracy dydaktycznej wykładowców. Ocenie poddawane są wszystkie zajęcia realizowane zarówno na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia. Zgodnie z przyjętą w uczelni procedurą (na podstawie Zarządzenia Rektora Nr 25/2009) ankiety są przeprowadzane, opracowywane i przechowywane przez Zespoły działające w poszczególnych jednostkach organizacyjnych.

Wyniki ankiet za ostatnie trzy lata potwierdziły rzetelność analizy i trwałe usytuowanie tego narzędzia pomiaru w polityce zarządzania jakością kształcenia. Wiarygodność wyników potwierdza statystyka: 2181 ankiet wypełnionych przez studentów wszystkich roczników i 43 nauczycieli pracujących w INoW. W latach 2008 – 2011 najwyższą notę nauczyciele akademicy uzyskali za obowiązkowość i pozytywne nastawienie do studentów. Uwidoczniła się złożoność prowadzenia zajęć, co potwierdza w pojedynczych przypadkach nawet spory rozrzut ocen u jednego prowadzącego. Dowodzi to także wnikliwości i odpowiedzialności studentów przy wystawianiu ocen swoim nauczycielom. Nie stwierdzono zacierania się ocen merytorycznych i emocjonalnych (odnoszących się do postaw, zaangażowania, rzetelności obiektywizmu ocen). Studenci bardzo wysoko ocenili wymagania merytoryczne stawiane przez prowadzących i nie wpływało to negatywnie na zostanie ocenionym w innych kategoriach. Studenci odczuwają jednakże pewien niedosyt na poziomie inspirowania do samodzielnych działań. Analiza ankiet ewaluacyjnych wskazała na zróżnicowanie ocen poszczególnych grup przedmiotów i formy zajęć dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, seminaria, zajęcia warsztatowe). W wynikach z kolejnych lat: 2008/09; 2009/2010; 2010/11 zauważalna była zmiana ocen w poszczególnych kategoriach. W 2008/09 roku najlepiej oceniono nastawienie do słuchaczy okazywane przez prowadzącego, a najgorzej wymagania stawiane słuchaczom (4,98). Rok później studenci najwyżej ocenili obowiązkowość prowadzącego zajęcia (5,44), najslabiej poziom merytoryczny zajęć (4,44). W roku akademickim 2010 ponownie nauczyciele najlepiej wypadli za obowiązkowość (5,58), a najslabiej w stawianych wymaganiach (5,14).

Kolejnym, ważnym źródłem informacji o jakości kształcenia na ocenianym kierunku są *Ankiety Absolwenta* (wprowadzone na podstawie Aneksu z dnia 15 lutego 2011 do Zarządzenia Rektora Nr R- 25/2009), wypełniane przez absolwentów po zakończeniu studiów (po egzaminie dyplomowym). Wyniki tych ankiet są opracowane przez Zespół Uniwersyteckiego Pełnomocnika ds. Jakości Kształcenia. Wraz z monitorowaniem karier absolwentów są istotnym elementem działań na rzecz zapewnienia jakości kształcenia.

Przyjęta w uczelni procedura analizy efektów kształcenia dla kierunku *pedagogika* jest wieloetapowa, a mianowicie: określenie efektów kształcenia i sposobów ich weryfikacji dla przedmiotów podstawowych i kierunkowych, dla przedmiotów poszerzających wiedzę ogólną, dla przedmiotów specjalnościowych i praktyk. Do oceny efektów kształcenia:

- każdorazowo włącza się przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych (przede wszystkim pracowników placówek zatrudniających absolwentów ocenianego kierunku),
- systematycznie prowadzona jest ewaluacja i autoewaluacja prowadzonych zajęć dydaktycznych,
- w placówkach, w których realizowane są praktyki studenckie, tworzy się zespoły wspomagające działania na rzecz oceny stopnia realizacji założonych celów i efektów kształcenia.

Walorem podejmowanych działań na rzecz zapewnienia jakości kształcenia jest stała współpraca środowiskowa – cykliczne spotkania z interesariuszami zewnętrznymi w sprawie ich oczekiwań wobec absolwentów ocenianego kierunku, organizacja konferencji, pokłosiem których są publikacje.

Powyższe ustalenia są bardzo dobrze udokumentowane.

W trosce o merytoryczną i metodyczną jakość zajęć dydaktycznych przeprowadzane są systematyczne hospitacje (na początku każdego roku akademickiego opracowywany jest plan całorocznych hospitacji). Podlegają im przede wszystkim zajęcia dydaktyczne prowadzone przez asystentów, adiunktów, wykładowców, starszych wykładowców, lektorów i doktorantów. Docenić należy także możliwość uczestnictwa młodszych pracowników naukowych w tzw. hospitacjach koleżeńskich, a także w zajęciach dydaktycznych prowadzonych przez samodzielnych pracowników naukowych. Osoba dokonująca hospitacji zajęć winna posiadać stopień naukowy co najmniej równy hospitowanemu nauczycielowi akademickiemu. Za przeprowadzenie hospitacji odpowiadają bezpośrednio przełożeni pracownika, a wnioski z hospitacji są analizowane podczas zebrań Zakładów i Katedr. Okazana dokumentacja potwierdza prawidłowość działań w tym zakresie pod względem formalnym i merytorycznym. Dokonane oceny wskazują walory zajęć a także zalecenia podnoszące jakość nauczania.

Uczelnia okazała dokumentację potwierdzającą prawidłowość zatwierdzania tematyki prac dyplomowych (np. Rada Katedry Bezpieczeństwa i Edukacji Obywatelskiej z dnia 14.12.2011 r.)

- ocena systemu upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia, oraz wprowadzanych zmian.

Na Wydziale Pedagogicznym zostały wprowadzone Zasady wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia (Zarządzenie Rektora Nr R - 25/2009 z dn. 30.11.2009 r.). Jest to podstawa funkcjonowania następujących instrumentów służących kształtowaniu „kultury jakości” na Wydziale Pedagogicznym: analizy kadry naukowo-dydaktycznej; okresowych przeglądów i oceny planów studiów oraz programów nauczania; okresowych ocen kadry dydaktycznej, ankietyzacji studentów i hospitacji zajęć. W 2009 roku, uchwałami Rad Instytutu / Katedr poszczególnych jednostek, zostały powołane zespoły ds. monitorowania jakości kształcenia, a Rada Wydziału raz w roku omawia kwestię doskonalenia jakości kształcenia. Od 31.05.2011 r. prace te koordynuje Senacka Komisja ds. Jakości Kształcenia.

Informacje dotyczące wyników ankiet studentów i absolwentów są podawane do wiadomości i dyskutowane w koleżeńskich organach Uczelni (tj. Rady Instytutów, Rada Wydziału) - w organach tych uczestniczą przedstawiciele wszystkich grup społeczności akademickiej (w tym także studenci). Uczelnia nie posługuje się systemem USOS, więc nie ma możliwości elektronicznego udostępniania danych. Aktualnie trwa przetarg na obsługę systemu informatycznego, który umożliwi szeroki dostęp do różnorodnych danych.

Wyniki monitorowania jakości procesu kształcenia oraz uzyskiwanych efektów kształcenia i wprowadzanych do programów kształcenia zmian są bardzo dobrze upowszechniane na poziomie poszczególnych jednostek organizacyjnych partycypujących w procesie kształcenia na kierunku *pedagogika*, a także wśród poszczególnych nauczycieli akademickich, których dotyczy ocena. Pewnym mankamentem jest brak informacji po stronie studentów o wynikach dokonywanej przez nich ewaluacji jakości procesu kształcenia. Na ten fakt wskazali w trakcie spotkania z Zespołem oceniającym w ZOD w Tarnowie.

2). *Ocena udziału interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia i działań podejmowanych przez jednostkę, mających aktywizować uczestników i beneficjentów procesu kształcenia do podnoszenia jego jakości. Ocena stopnia zainteresowania studentów jakością kształcenia i ich wpływu na tę jakość. Ocena roli przedstawicieli studentów w organach kolegialnych uczelni/ jednostki oraz przedstawicieli Parlamentu Studentów RP w procesie zwiększania świadomego wpływu studentów na jakość kształcenia, optymalizację osiąganych efektów kształcenia i ich dostosowywanie do aktualnego poziomu wiedzy i wymagań otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym rynku pracy.*

Wydział Pedagogiczny od lat włącza w proces zapewnienia jakości kształcenia na kierunku „pedagogika” zarówno interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych. W takich spotkaniach biorą udział przedstawiciele Senackiej Komisji Dydaktycznej UP, Senackiej Komisji ds. Procesu Bolońskiego UP, eksperci PKA, przedstawiciele MNiSW oraz przedstawiciele kadry kierowniczej, a także pracownicy placówek, z którymi Wydział współpracuje (Protokół z zebrania z dnia 1 lipca 2011 roku dot. prezentacji, omówienia i przyjęcia nowej koncepcji kształcenia na kierunku Pedagogika w Wydziale Pedagogicznym UP w Krakowie). Z drugiej strony jednak niektórzy interesariusze wewnętrzni, jak np. studenci, nie wykazują zainteresowania udziałem w tym procesie.

W wyniku wprowadzenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, Wydział systematycznie odbudowuje potencjał kadrowy, podejmuje także inicjatywy mające na celu doskonalenie warunków realizacji procesu kształcenia oraz weryfikację i unowocześnienie procesu dydaktycznego, dostosowanie go do zmieniających się potrzeb interesariuszy zewnętrznych (reformy systemu oświaty w Polsce oraz współczesnych tendencji w szkolnictwie UE), a także potrzeb i możliwości interesariuszy wewnętrznych. W 2011 roku, w ramach przygotowania Wydziału do systemowych zmian związanych z reformą szkolnictwa wyższego, została dokonana merytoryczna ocena planów i programów nauczania realizowanych na wszystkich kierunkach studiów. Powołany w maju 2011 r. zespół przygotował projekt zmian, na podstawie którego zostały opracowane i wdrożone nowe plany kształcenia od roku 2011/2012.

Interesariusze zewnętrzni (pracownicy instytucji, do pracy w których przygotowani są absolwenci kierunku pedagogika, pracownicy kuratorium, instytucje środowiskowe ważne dla efektywnej realizacji założonych celów i efektów kształcenia) są systematycznie włączani do prac nad doskonaleniem koncepcji kształcenia na kierunku pedagogika, oferty kształcenia, metod i form kształcenia, a więc jakości kształcenia. Powyższe jest bardzo dobrze udokumentowane przez uczelnię. Docenić należy nadanie owej współpracy ram formalnych – cykliczne spotkania pracowników szkół z nauczycielami akademickimi UP, wdrożoną procedurę opiniowania koncepcji kształcenia na kierunku pedagogika, a w szczególności zakładanych efektów kształcenia, publikacje (np. Szkoły ćwiczeń Akademii Pedagogicznej w Krakowie, przeszłość – terażniejszość – przyszłość, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2004; Praktyczne przygotowanie studentów do zawodu nauczyciela w zmieniającej się rzeczywistości, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2008).

W wizytowanej jednostce wprowadzony Zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie Zbiór *zasad wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia* w jasny i czytelny sposób określa elementy składowe procesu ankietyzacji studentów dotyczącej

oceny działalności dydaktycznej pracowników Wydziału. Zgodnie z treścią Zarządzenia wyniki uzyskane z przeprowadzonej ankietyzacji studentów, stanowią część całościowej oceny działalności naukowo – dydaktycznej nauczycieli akademickich. Formularz papierowej ankiety, stanowiący załącznik do Zarządzenia zawiera pytania zamknięte, dotyczące oceny przygotowania oraz sposobu realizowania materiału przez ocenianego dydaktyka. Zdaniem studentów ankieta powinna zapewniać im możliwość wyrażenia własnych, dodatkowych opinii.

Według opinii studentów, forma ankiet oraz sposób przekazywania informacji o ewaluacji są niezadowolające. Na spotkaniu, studenci zwrócili uwagę na fakt, że studenckiej ocenie podlegała tylko część dydaktyków prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku. Zastrzeżenia studentów budzi również sama procedura przeprowadzania ankietyzacji. Studenci, oceniając danego prowadzącego, wypełniają ankiety rozdawane i zbierane przez ocenianego dydaktyka. Dlatego postulują o zapewnienie pełnej anonimowości przy wypełnianiu kwestionariuszy oceny.

Małe zainteresowanie studentów procesem ankietyzacji wynika z braku świadomości co do wpływu studenckiej oceny na całościową ocenę nauczycieli dydaktycznych. Postulują zwiększenie przez władze jednostki działań informacyjnych mających na celu dokładne wyjaśnienie roli studentów w procesie doskonalenia jakości kształcenia. Uważają, że zagwarantowanie im możliwości pełnej oceny działalności dydaktycznej wszystkich nauczycieli prowadzących zajęcia, zapewni rzeczywiste i porównywalne wyniki przeprowadzonego procesu ankietyzacji.

Brak świadomości studentów na temat procesu zapewniania jakości kształcenia wynika również z niewielkiego zaangażowania przedstawicieli studentów w pracach komisji odpowiedzialnych za podnoszenie jakości kształcenia. Pomimo wprowadzenia odpowiednich przepisów wewnętrznych gwarantujących prawo do udziału przedstawicieli studentów w pracach organów kolegialnych oraz podejmowania działań przez władze jednostki mających na celu aktywne włączenie studentów w proces podnoszenia jakości kształcenia należy zwrócić uwagę na absencję studentów na posiedzeniach Rady Wydziału i wydziałowej komisji ds. jakości kształcenia która prowadzi do sytuacji niedoinformowania studentów na temat podejmowanych działań przez władze Wydziału. Samorząd wydziałowy nie opiniował również planów studiów i programów nauczania obowiązujących na wizytowanym kierunku, co niezgodne jest z art. 68 ust. 1 pkt. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. W związku z powołaniem nowego składu przedstawicieli studentów do zespołu odpowiedzialnego za podnoszenie jakości kształcenia, władze wizytowanej jednostki mają nadzieje na zwiększenie zaangażowania i aktywnego udziału studentów w pracach zespołu.

W przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy odnieść się do stopnia realizacji zaleceń, jeżeli były sformułowane uprzednio, ocenić dokonane zmiany i ich efekty. W przypadku dokonania oceny kierunku/akredytacji jednostki przez zagraniczną instytucję akredytacyjną – stanowisko w sprawie wykorzystania wyników tej oceny w podnoszeniu jakości kształcenia.

Poprzednia ocena jakości kształcenia nie wskazywała uchybień w spełnianiu powyższych standardów.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia (odrębnie dla każdego poziomu kompetencji).

zakładane efekty kształcenia	program i plan studiów	kadra	infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	działalność naukowa	działalność międzynarodowa	organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	+	+	+ / -
umiejętności	+	+	+	+	+	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego - znacząco.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

Udział studentów w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości nie jest zadawalający z powodów statystycznych i selektywności ocenianych pracowników. Krytycznie należy ocenić aktywność przedstawicieli studentów w komisjach i zespołach odpowiedzialnych za zapewnianie jakości kształcenia. Studenci wykazują bierność oraz brak zainteresowania działalnością mającą na celu budowę kultury kształcenia, co powoduje iż nie mają należytego wpływu na kształtowanie programów kształcenia oraz dostosowywanie ich do aktualnego poziomu wiedzy i wymagań otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym rynku pracy.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2. Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej.

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
koncepcja rozwoju kierunku	+				
cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji	+				
program studiów	+				
zasoby kadrowe	+				
infrastruktura dydaktyczna	+				
prowadzenie badań naukowych	+				
system wsparcia studentów w procesie uczenia się		+			
wewnętrzny system zapewnienia jakości			+		

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierać zalecenia).

Uniwersytet Pedagogiczny wraz z Wydziałem Pedagogicznym podlegającym ocenie zasługują na bardzo wysoką ocenę za stworzenie wzorcowych warunków kształcenia na kierunku pedagogika. Cała gama uwarunkowań proceduralnych, infrastrukturalnych, kadrowych i naukowych stanowią postawę zapewnienia wysokiej jakości kształcenia i tym samym realizacji zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji. Zdecydowana większość obszarów podlegających ocenie została zweryfikowana bardzo pozytywnie, co oznacza, że zapewniają one najwyższe standardy realizacji misji edukacyjnej. Dwa częściowe standardy z zakresu: systemu wsparcia w procesie uczenia się i wewnętrznego zapewniania jakości kształcenia, powinny ulec korekcie. Mianowicie uczelnia powinna udroźnić procedury zwiększające mobilność studentów pomiędzy ośrodkami w kraju i za granicę oraz poszerzyć zakres wyboru treści kształcenia, a także zaktywizować środowisko studenckie na rzecz budowy kultury i systemu jakości kształcenia i współodpowiedzialności za szkolnictwo wyższe.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia odniosła się do sformułowanych w raporcie uwag przedstawiając dodatkowe informacje, wyjaśnienia i stosowne dokumenty, które uzasadniają zmianę oceny odnoszącej się do:

Tabela Nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
wewnętrzny system zapewnienia jakości	+				